

o 19, 1927
IMAI
co. Michig-
ose ūkininkų
lavimui svie-
auslinių. Par-
ba kurie ži-
uteikti man
tariu ačiū.
t., Brooklyn
(296-301)
RIKA
ISTAS
gnoza
Street
Plaza")
Y.
3 po piet.
oma iki 6
ir sekme-
sutarčia.
yn, N. Y
Stagg 653
IAS
DABAR
T
gali būt
lova;
avalkai,
skūri-
kitokie.
tai keli
io akai-
me visą
ambario
1; divo-
inoleum
lį atski-
vima pas
O.
N. Y.
point 2372

Numirė "Dovido Namu" Karalius; Pasekėjai Ne- sulaukia "Prisikeliant"

BENTON HARBOR, Mich. — Pagarsėjusio "Dovido namo" (paleistuvystės namo) įsteigėjas Benjamin Purnell numirė praėjo penktadienio rytą. Jo lavonas dar tebėra lovoj, kur jis numirė. Mat, jo pasekėjai, kurie skaitė jį "šventuoju", tiki, sulyg nabašninko mokiniu, kaip jis niekaip negali numirti. Jo pasekėjai laukia jį "prisikeliant". Del to nei graboriaus nepašaukė. Purnello kolonijos daktaras išleido pareiškimą, kad jo pasekėjai tiki, jog "Purnell po trijų dienų atsikels, kaip Kristus prisikėlė".

Purnell gimė 1861 metais, ant farmos Kentucky valstijoje. Pastaruoju laiku įvyko jo skandalinga byla. Teismas nusprendė panaikinti jo koloniją, kaip paleistuvystės įstaigą, ir visa kolonijos nuosavybė tapo pavesta "resyverio" rankas. Tačiau buvo leista Purnell'ui gyventi; jis jau tuo laiku sirgino.

BALTIMORE MUNSAINAS UZMUSĖ 122 ŽMONES

BALTIMORE. — Miesto Sveikatos Departmentas praneša, kad šiais metais Baltimore nuo alkoholio žuvo 122 asmenys; tik per vieną lapkričio mėnesį žuvo 30. Toliau munšainas daugias žmonių nuvarė į kapus. 1920 metais tik 4 asmenys žuvo nuo alkoholio. 1922 metais žuvo 25; 1924 metais žuvo 56; 1926 metais žuvo 74.

6,000 Darbininkų Nužudyta Kanton Mieste

KANTONAS, Činija. — Šeši tūkstančiai asmenų, kaltinamų komunistiniame veikime, tapo nužudyti vienoj grupėj. Kontr-revoliucionieriai išskerdė tūkstančius darbininkų. Išžudė daug nekaltų žmonių.

Pranešimai sako, kad nužudytas Sovietų vice konsulas. 200,000 chinečių apleido Kantoną. Daug bėga, kad išgelbėti savo gyvastį. Tūkstančiai chinečių vyksta į Hongkongą.

Pranešimai sako, kad generalas Li Chai-sum, kurį lapkričio 17 d. generalas Chang Fak-wei prašalino nuo valdymo Kanton, sugrįžęs į Swatow, už 251 mylių nuo Kanton. Sakoma, jis planuoja pradėti kariuoti prieš Kanton valdonus, kad vėl paimtų Kantoną į savo rankas.

Manoma, kad tarp abiejų generalų gali įvykti didelis mušis. Del tos priežasties daugelis bėga iš Kanton apielinkės.

PERKA ANGLIJOS TEATRUS

LONDONAS. — Pulkininkas Harry Day, parlamento narys, praneša, kad jis apėlaikė \$2,250,000 nuo didžiausio Amerikos teatrų ir judžių sindikato už eilę teatrų, kurie jam priklausė. Teatrai rardasi Londone, Bristole ir Dover.

Mexico City. — Pietų Amerika kviečianti lakūną Lindbergh'ą atlikti orlaiviu, bet jis atsakė priimti pakvietimą.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Išleina Kasdien Apart Nedėldienį

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

393
Darbininkai Visų Šalių
Vienykite! Jūs nieko
Nepralaimėsite, tik Re-
tėjus, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 302 TELEPHONE STAGG 8878 Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 20 Gruodžio (Dec.), 1927 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVII, Dienraštis IX

Meksikos Valdžia Pradedo Biciuliuotis su Amerika

MEXICO CITY. — Pulkininko Lindbergho atlekimas orlaiviu į Meksiką, kaip dabar daugiau paaiški, veda Amerikos ir Meksikos valdžias prie draugiškesnių santykių. Lindberghas yra Wall Streeto agentas. Sakoma, jam jau pavykę padaryti kelią susibičiulivimui Amerikos valdonų su Meksikos dabartiniais socialistiniais valdonais.

Pranešama kad Meksikos prezidentas Calles vyks į Havaną į Pan-Amerikos Kongresą, kuriame dalyvaus ir prezidentas Coolidge. Calles noris susieiti su Coolidge pasikalbėti.

Grėšiant Apakimui, Mergina Nori Pamatyti Pasaulį

MILWAUKEE, Wis. — Panelė Carol Hovius, 20 metų amžiaus, mokytoja, dabar randasi Munich'e, Vokietijoje. Ji važinėja po Europą su tikslu pamatyti įvairias istorines ir siaip svarbias vietas. Ji susirgo kokia tai akių liga. Čia gydėsi apie metus laiko ir medicinos mokslas jai negalėjo suteikti jokios pagalbos. Medicinos daktarai pasakė, kad už metų laiko ji visai neteks regėjimo. Kol dar gali kiek regėti, ji nori pamatyti pasaulį.

VILKAI UZPUOLĖ Ispanijos Miestelius

VIGO, Ispanija. — Iš priežasties šalčio ir sniego sturmo, daug vilkų bėga iš kalnų kitur prieglaudus įjėškoti. Pulka vilkų užpuolė Lugo miestelį, vaikė gyvulių ir didelę paniką sukėlė tarp gyventojų.

Donis kaime vilkai vijosi gyventojus net iki pat durų. Susiorganizavo medžiotojų partijos naikinimui vilkų.

LINDBERGHO MOTINA IŠLĖKĖ MEKSIKON

DETROIT. — Pirmadienį, 10:15 v. ryte, lakūno Lindbergho motina iš čia išlėkė orlaiviu į Meksiką, kad praleisti kalėdas kartu su savo sūnum.

NUKAPOJA ALGAS

BOSTONAS. — Naujojo Anglijos medvilnės tekstilinės išdirbystės nukapuoja darbininkams algas viena po kitos. Sakoma, jos tataidaro palaikymui kompeticijos su tekstinės išdirbystės mis pietinėse valstijose, kur darbininkams mokama labai mažos algos.

Paryžius. — Francijos valdžia patenkinta Mussolini pareiškimu, kad jis sutinka reikalų ministrui Briandui pasitarti del sudarymo geresnių santykių tarp abiejų šalių.

DR. SUN YAT-SENO NAŠLĖ PASIUNTĖ PROTESTĄ CHIANG KAI-SHEKUI

Ji Sako, kad Nutraukimas Santykių su Sovietų Sąjunga Yra Sauždingas Žingsnis; Žada Negrįžti Činijon

SHANGHAJUS. — Praeitą nedėdienį daktaro Sun Yat-seno našlė (Sum Soong Chingling) iš Maskvos prišuntė sekama kablegramą generolui Chiang Kai-shekui:

"Kaip tik buvau pasirengusi grįžti namo, kuomet sužinojau apie jūsų sumanytą nutraukti santykius su Sovietų Rusija ir reikalauti atsaukti Sovietų konsulatų. Tas aktas, jeigu būtų įvykdytas, bus sauždingas, izoliuojantis Činiją ir sutrukdantis jos progresą, už ką tu būtum atsakomingas.

"Jeigu tu turėtum nors krislį savo vado (Dr. Sun Yat-seno) regėjimo arba atmintum, kad artimas susirišimas su Sovietų Sąjunga buvo jo paskutinis pagėdavimas, tai tu sustabdytum tą stačiagalvišką puolimą prapultin, traukiant su savim savo šalies likimą.

"Aš čia pasilieku del morališko protesto prieš tavo nuosprendį (nutraukti santykius su Sovietais), nebet paskutiniu momentu bus daromi žingsniai išvengti santykių nutraukimą. Aš tikiu, kad tavo tariamieji nusiskundimai gali būt išrišti susitariant su Sovietų Rusija.

"Sum Soong Chingling." I jos kablegramą Chiangas davė atsakymą. Jis savo kablegramoj bando suversti visą kaltę ant Sovietų

ty ir ragina Sum Soong Chingling kuogreičiausia sugrįžti. Sako, kad kuomet ji sugrįš, tai pamatys, kad jis "teisingai" pasielgęs. Chiangas neseniai apsivedė su jos seseria.

Nori Vesti Prekybą su Sovietais

Nankingo valdžios užsienio reikalų ministeris dr. Wu, po ilgo pasikalbėjimo su korespondentais, išleido pareiškimą, kuriame jis bando nurodyti, kad nacionalistų valdžia neturėjusi tikslo nutraukti diplomatinis ir komercinius santykius su Sovietų Rusija. Už nutraukimą santykių jis bando apkaltinti Sovietus. Bet savo pareiškime jis sako, kad norėtų išdirbti metodus vedimui prekybos su Rusija ant toliaus.

Čia Sovietų generalis konsulas stropiai saugojamas, kad neužpultų baltgvardiečiai rusai. Baltgvardiečiai rusai dabar terorizuoja komunistus ir Sovietų piliečius bendrai su reakcionieriais chinečiais.

100 Rusų Įsakyta Apleisti Činiją

Čia policija davė įsakymą apie 100 Sovietų piliečių, kad jie tuojaus apleistų Činiją. Konsulato nariai laikomi po policijos priežiūra.

Kamenevas, Radekas, Rakovskis ir Kiti Opozicijos Vadai Išmesti iš Partijos

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Komunistu Partijos penkioliktas suvažiavimas praeitą nedėdienį išmetė iš Partijos šiuos opozicijos vadus: Kamenevą, Radeką, Piatakovą, Rakovskį, Smilgą, Smirnovą, Jevdokimovą, Saprnovą, Laševičių ir Muralovą. Viso išmetė 98 opozicijos narius. Eiliniams nariams leista pasilikti Partijoje; bus dedamos pastangos juos pertikrinti, kad jie buvo užėmę klaidingą poziciją Partijoje ir kad jie turi išsivadėti blėdingos pozicijos. Žinoma, jeigu jie nepaklausys ir ant toliaus varys praigaištingą darbą Partijoje, tai ir jie bus pašalinti iš Partijos.

Suvažiavime buvo pateiktas opozicijos pareiškimas. Trockio grupė, vadovaujama Rakovskio, Radeko ir Muralovo, reikalavo, kad jiems būtų leista palaikyti savo pažiūras Partijoje ir "skelbti jas atvirai, prisilaikant Partijos taisyklių." Bet suvažiavimas reikalavo, kad jie pilniausia pasiduotų, kad išsivadėtų ir savo pažiūrų, kurios yra blėdingos.

Po perskaitymo specialės komisijos raporto opozicijos klausime Smil-

g a, a t s a k y d a m a s varde opozicijos, pareiškė, kad jis ir jo draugai vistiek skaitysis save komunistais, jeigu ir bus išmesti iš Partijos, del toliaus veiks ant vietos del revoliucijos labo. Šita pareiškima atstovai suprato taip, kad opozicija nemano išsivadėti savo veikimo prieš Partiją.

RAKANDŲ TRUSTAS

NEW YORK. — Trvilka rakandų kompanijū sudarė \$30,000,000 trustą, kad geriau galėtų kontroliuoti rinketą. Tos kompanijos bus suvienytos su Pick-Barth rakandų kompanija, kuri kontroliuoja eilę rakandų dirbtuvių ir krautuvių. Trustas kontroliuos rakandų išdirbimą ir pardavimą.

Los Angeles, Cal. — Čia tapo suareštuoti moteris ir vyras, kaltinami nužudyme bankieriaus Parker dukters, 12 metų amžiaus.

Atvažiuos Keturi Sovietų Transportacijos Inžinieriai

NEW YORK. — Amerikonų-Rusų Prekybos Butas praneša, kad greitai iš Sovietų Sąjungos atvažiuos į Ameriką Transportacijos Komisarjato keturi inžinieriai. Jie čia per Sovietų prekybos kompaniją Amtorg pirkis reikalingus daiktus budavojimui Turketano-Sibiro gelžkelio ir kitų linijų. Jie pirkis garines kasimo mašinas, lengvuosius budavojimo lokomotyvus, traktorius, mašinius drilius ir kitokius įtaisus.

Transportacijos Komisarjatas užbaigė penkių metų planą budavojimui gelžkelio linijū. Bus užbaigtos gelžkelio linijos, kurios buvo pradėtos statyti laike karo. Ilgis naujų linijų bus suvirš 1,300 mylių. Gelžkelių linijos bus išvestos sujungimui anglies kasyklų industriniais centrais.

Graikijoje Teis 10 Parlamento Narių Komunistų

ATHENS. Graikija. — Graikijos parlamentas nubalsavo atiduoti teisumui dešimtis parlamento narių komunistų; parlamentas panaikino jų asmens neliečiamybę, kurią suteikia šalies konstitucija. Komunistai kaltinami gelbėjime autonominiui judėjimui Macedonijoje ir Trakijoje. Už tai jie kaltinami "šalies išdavystė". Laike debatų parlamento įvyko didelė darbininkų protesto demonstracija. Daug asmenų tapo suareštuota.

Senatorius Norris Pasmerkė Hearštą už Karo Suokalbį

WASHINGTON. — Senatorius Norris atvirame laiške pasmerkė William Hearštą už atspausdinimą savo laikraščiuose fabrikuotų Meksikos dokumentų. Jis sako, kad Hearstas tyčia paskelbė tuos aokumentus, kad prikursčius Ameriką paskelbti karą Meksikai.

ŽINIŲ - ŽINELES

Mexico City. — Meksikiečiai taip troško pasveikinti Lindbergh'ą, kad išpirko visas Amerikos vėliavas. Dabar čia negalima nusipirkti nei vienos Amerikos vėliavos.

Lethbridge, Alberta, Kanada. — Šioj apielinkėj iš priežasties didelio šalčio, vilkai užpuldinėja farmas. Vilkai pulkais bėgioja ir naikina gyvulius.

Syracuse, N. Y. — Charles D. Hilles, narys Republikono Nacionalio Komiteto, čia kalbėdamas republikonų susirinkime pareiškė, kad prez. Coolidge negalės atsakyti kandidatuoti į prezidentus, jeigu bus draufuotas.

NUSKENDUSIAM SUBMARINE ŠEŠI ŽMONĖS DAR GYVI, SAKO NARŪNAS

Signalais Jie Atsakė Narūniui, Kad Oras Labai Blogas; Daromi Planai Juos Išgelbėti, Iškeliant Submariną

PROVINCETOWN, Mass. — Praeitą šeštadienį užmylios nuo šios prielaukos nuskendo submarinas S-4, susikūlus su naikintoju Paulding. Su juo nuskendo apie 40 žmonių.

Dabar dedamos pastangos išgelbėti tuos žmones, kur dar yra gyvi. Nedėdienio vakarą admirolas Frank Brumby, kuris vadovauja veikimą iškelti submariną į viršų ir išgelbėti dar esančius gyvus submarino darbininkus, sako, kad mažiausia šeši žmonės dar yra gyvi. Buvo nusileidęs narūnas signalais pasikalbėti su submarine esančiais žmonėmis. Jis mušdamas kūjeliu į submarino sieną klausė, ar jie dar yra gyvi.

"Kaip ilgai tu būsi?" tai buvo liūdnas pranešimas submarino viduj esančių žmonių. Narūnas atsakė, kad dedamos visos pastangos juos išgelbėti. Jie iš vidaus atsakė, kad oras labai blogas. Tai buvo kaip tik po 24 valandų po to, kaip submarinas nuskendo. Narūnas pranešė, kad gyvieji, kurie atsakė į jo signalus, buvo priešakinėj dalyj nuskendusio submarino. Narūnas taipgi pranešė, kad labai sugadintas baterijos kambarys ir submarino užpakalinis galas.

Kapitonas Ernest L. King, submarinų gelbėjimo specialistas, gavęs tokį narūno raportą, pareiškė, kad mažiausia trys ar keturi žmonės žuvo baterijos kambaryj, kuris tapo sukriuštinatas. Bet ten galėjo būt tužinas ar daugiau vyrų.

Narūnas Thomas Eadie nusileidęs išbuvo nuo 3:13 val. iki 4:30 val. po pietų. Jis iškilęs sakė, jog jis tikras, kad žmonės yra gyvi torpėdų kambaryj submarino priešakyj. William Joseph Carr, antras narūnas, nusileido pritaistyti oro pumpavimo įtaisą. Jis neišbuvo nusileidęs taip ilgai, kaip pirmasis, bet jam pavyko įtaisyti liniją pumpavimui oro į baliasto tankas (tankos, kur įleidžiama vanduo pasunkinimui laivo), kad prašalinus vandens baliastą ir palengvinus submariną, kad būtų galima jį iškelti.

Kaip Planuoja Iškelti Submariną

Oro pumpavimas į baliasto tankas tęsiamas, ir, sakoma, nuo pasekmingo oro pumpavimo iškelimas. Daromi planai pastatyti submariną ant vieno galo. Jis randsi 101 pėdos gilumo, kaip sako narūnai. Submarinas yra 231 pėdos ilgumo. Jeigu pavyktų jo vieną galą pakelti, stačiai jį pastatant, tai gana ilgas jo galas būtų virš vandens, ir tuomet gelbėjimo darbininkai galėtų pradurti darbinį išimti žmones. Bet klausimas, ar laivų keliamosios svirtys galės

atlaikyti tokią sunkenybę ir ar bus galima jį taip iškelti. Apart šio būdo dar yra kitas būdas, bet tuo būdu negalima greitai iškelti submarino. Jį galima būtų iškelti taip vadinamais pontonais (laivatilčiais). Bet juos reikia atgabenti iš Brooklyno laivyno jardo. Pontonai jau gabunami, ir veikiausia jie čia bus atvilkti tik pirmadienio vakarą. Pontonai yra prileidžiami vandens, nuskandinami, pritausoma prie submarinų, o paskui, kuomet iš jų būna vanduo išleistas, kelia nuskendusį laivą į viršų.

Sako, Gub. Johnston Grąsino Atkeršinti Savo Priešams

OKLAHOMA CITY, Okla. — Valstijos seimelio atstovas T. Kight, tyrinėtojas kaltinimų prieš gub. Johnstoną, sako aplaikes nuo gubernatoriaus grąsinimą žodžiu per tulą laikraštinką. Gub. pasakęs jam: "Jeigu tu nesiliausi (darys kaltinimų prieš gub.), tai aš iškelšiu tam tikrus dalykus prieš tave, teiseją E. P. Hill, Charles Moore ir prieš kelis kitus, ir priduosiu įrodymus, kurie nemaloniai palies jūsų šeimyninius santykius."

Laikraštinkas sakė, kad gub. yra pasirengęs iškelti seimelio atstovų nemoralškumą; kaip jie paleistuvauja su jaunomis raštininkėmis ir tt.

Knight atsakė gubernatoriui, kad jie nesibija jo grąsinimo.

Pavogtą Dukterį Sugrąžino Bankieriai Negyva

LOS ANGELES, Cal. — Praeitą ketvirtadienį piktadariai pavogė vietos bankieriaus Perry M. Parkerio dukterį Marian, 12 metų amžiaus. Jie pranešė, kad sugrąžinus už \$1,500, ir išakė, į kokią vietą bankierius turi nunešti tuos pinigus.

Praeitą šeštadienį, naktį, kuomet Parker nuyko ant nurodytos gatvės kampo ir nusinešė pinigus užmokėjimui, automobilis atvažiavo piktadariai. Parodė, kad jie automobilij turi jo mergaitę ir pareikalavo pinigų. Vienas piktadarių paaiškino, kad mergaitė miega. Paimė pinigus nuo Parkerio, jie biskį toliau pavažiavo ir išėmė mergaitę iš automobilio paguldė ant žolės prie vienos stubos. Parker atyrado mergaitę negyva; jos lavonas baisiai sudarkytas. Policija įjėško piktadarių.

Berlynas. — Prūsijos valstybės knygynio namas yra didžiausias visam pasaulyj. Yra 17 augštų.

Laisvė

LITHUANIAN DAILY

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00
Foreign countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

PRILIPO LIEPTO GALĄ

Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos kongresas vienbalsiai išmetė laukan "opozicijos" vadus. Jų tarpe randasi visa eilė buvusių žymių veikėjų, kaip, pav., Zinovjevas, Trockis, Kamenėvas, Preobraženskis, Rakovskis, Smilga, Radekas, Piatakovas ir tt. Kadaisė šitie žmonės turėjo didelės įtakos Komunistų Partijoj ir visoj šalyje. Kadaisė jie atliko didelį ir svarbų darbą revoliucijai. Bet jie iškrypo iš kelio, nuvažiavo vėlinop ir pradėjo veikti prieš partiją ir prieš revoliuciją. Ir pagaliau taip nusmuko, kad partijos kongrese iš 2,000 delegatų neturėjo nė vieno pasekėjo, nė vieno užtarėjo! Tai labai svarbus faktas. Tas padarė, kaip greitai vadai netenka pasekėjų komunistų tarpe, kaip tik jie pradeda draskyti partijos darbą, demoralizuoti jos eiles, sėti suirutę ir nepasitikėjimą šalyje.

"Opozicija" prilipo liepto galą ir nukrito. Jos vadai buvo persergėti, atkartotiniai paparti ir paaukoti prie tvarkos. Bet niekas negelbėjo. Jų visai netekė lygsvaros, jie ėjo savo klaidingų kelių aklaį. Jų užsispyrimas ir panaberija pralenkė jų protą ir išvedė juos iš komunistų eilų. Mes delei to nevertiname. Mes manome, kad Komunistų Partijos kongresas labai gerai padarė, nulupdamas šašą nuo partijos kūno. O ta opozicija daugiau niekšas ir nebuvo, kaip tik šašas ant partijos kūno. Šita operacija padarys gero partijai ir revoliucijai. Viso pasaulio buržuazija ir visi kontr-revoliucionieriai džiaugėsi, kai Trockis-Zinovjevas sėjo suirutę ir ardė tą darbą, kurį pirmiau jie patys dirbo. Dabar jie verkia ir apgalvestauja, kad partija opozicijos užsispyrusius lyderius išprašė laukan iš partijos.

Opozicijos lyderiai norėjo dar kartą suvilti ir apgauti partiją. Jie kongrese sudėjo prizodus, kad jie ateityje nebekelsią suirutės, kad prisilaikysią partijos taisyklių, pertrauksią frakcinę kovą prieš partiją ir tt. Ale, iš antros pusės, jie pasiliekė teisę savo "principus" ginti partijos viduje, prisilaikydami partijos taisyklių. Tai buvo opozicionierių meškėrė, ant kurios jie norėjo pasigauti bolševikus-leninistus. Bet nepavyko. Nepavyko delei dviejų aiškių priežasčių. Viena, jau tris sykius opozicija prisipažino prieš to, kad jiniai varė frakcinę kovą prieš partiją, jau tris sykius prizadėjo pertraukti tą kovą, liautis demoralizavus partijos eiles ir trukdžius revoliucijos eigą, bet visus tris sykius neišlaikė savo prizado. Tai kaip ilgai jie mano apgauti atleidinę partiją? Kiek daug sykių jie nori "nuodėmių atleidimo"? Tai ne katalikų bažnyčia, kurioje gali kumeles vogti kiekvieną dieną ir kiekvieną dieną gali gau-

ti nuo kunigų dievo pilną griekų atleidimą, jeigu tik gerai teps bažnyčios ratus. Komunistų Partijoj jokių panašių prajovų nebuvo ir nebus. Atkartotiniai laukai partijos disciplina, važiuok laukan iš partijos!

Antra priežastis, kodėl opozicionieriams nebeliko vietos leninistinės partijos eilėse, tai jų perdėm klaidinga linija. Jų "principai" pradėjo perdėm priešintis partijos principams visais pamatiniais revoliucijos klausimais. Na, o komunistų partija teturi vienus principus. Visi partijos nariai išpažįsta tik tuos principus. Jie tik todėl ir yra vienoj partijoj, kad jie sutinka su tais principais. Kaip greitai kuris narys arba vadas nebesutinka su tais principais, taip greitai jam nebelieka vietos partijos eilėse.

Opozicionieriai kongrese prašė, kad jiems būtų leista partijos taisyklių ribose "faktuotis" už savo nusistatymą. Vadinasi, visa partija eis viena linija ir dirbs konstruktyvią darbą, o opozicionieriai kreips ją iš tos linijos, tik kritikuos, tik demoralizuos tą darbą. Tokie dalykai nepakenčiami Komunistų Partijoj. Jeigu nė to nežinojo Trockis, Zinovjevas ir Kamenėvas, tai dabar turi gerą progą išmokyti tą svarbią lekciją.

Opozicijos eiliniai nariai palikti partijos eilėse. Juos partija bandys pertikrinti, išmokyti, kad jie daro klaidą. Kurių nebus galima pertikrinti, tie išvažiuos iš lyderiai. Partija nežais nė su vienu, nes jiniai turi pilnas rankas daug ir be galo svarbaus darbo. Mes esame tikri, kad mažai tesiras tokių eilinių narių iš opozicijos, kurie dar ir dabar nepamatys savo klaidos. Pavyzdžiui, Leningrade net 300 tūkū narių jau galutiniai atsimitė nuo opozicijos. Panašiai atsitiks ir kituose miestuose. Juk tik trys ar keturi tūkstančiai opozicionierių ir tebuvo visoj Sovietų Sąjungos milioninėj partijoj. Jeigu simtas kitas ir pasiliks prie Trockio-Zinovjevo kompanijos skverno, delei to partija nenukentės.

Ką dabar veiks išmestieji opozicionieriai? Tai dar klausimas. Jiems yra trys keliai: Vienas, atvirai kovoti prieš partiją ir Sovietų valdžią. O tai reikėtų susidėjimą su baltgvardiečiais. Tuomet jie susilauktų tokio pat likimo, kaip ir visi kontr-revoliucionieriai. Kitas kelias, tai pasimokinti, galutina atmainyt savo klaidingą nusistatymą ir laikui bėgant sugrįžti į partijos eiles. Kai kurie, be abejonės, šitą kelią ir pasirinks. Trečias kelias, tai pasitraukimas iš visokio veikimo. Kai kurie gal tuo keliu eis. Viską parodys ateitis.

Kapsiskai -Zanavykiška Trejanka

YRA PROGA PAGARSĖTI

Jeigu kurios iš moterų nori, nors prieš mirtį pagarsėti, tai vienokiu ar kitokiu būdu pasiūskiti pas Abraomą savo vyrus, o Amerikos laikraščiai taip jus išreklamuos, kad net visas pasaulis jus žinos.

Jie aprašinės ne tik kokis jūsų sijosnas, kokios blaizdos, kokios pančiakos, kokis veidas ir kiek ant jo pauderio yra, bet idės į savo laikraščius ir reklamas jūsų fotografijas ir reklamuos iš pasitumo, kol teismas tęsis, ir vis uždyka.

O kitos jūsų sesės, kurios tas istorijas skaito, sudegins ant savo skauradų ne tik kelis pūdus porkėiapo ar steiko, bet ir pačios užsidsigs ir kelias lygiai stubas sudegins.

Na, o atsiranda žmonių, kurie sako, kad Amerikoje durniokit ir aukokit kuodaugusia, o jie patys apsipratę, neduoda nieko.

TE DEUM LAUDAMUS.

Ant galo pagalius, Vilnius jau apieravotas lenkams. Voldemaras sukabėjo už Vilniaus dūšėlę tris "sveika-marijas", o Pilsudskis užgiedojo — Te deum laudamus.

Dabar tik reikės truputėlį palaukti, kada Voldemaras nukels nuo Lietuvos žirgo Vytį, o Pilsudskis užtūpdys ant jo savo "Matką boską", ir abudu kartu užgiedos: "Ješče Polska niezginela, puki Pilsudski žyje." Senas Vincas.

RYGOS PARDAVIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Rygoj Lenkijos agentai Plečkaitis, Paplauskas ir kiti social-demokratų vadai, suaukė vadinamųjų emigrantų suvažiavimą, kad padėt Lenkijai užgrobti Lietuvą. Social-demokratų vadai po priedanga kovos su tautininkais faktinai dirba Lenkijos naudai. Kadangi Lenkijoj ir gi fašistų diktatūra, tai faktinai Lietuvos social-demokratų vadai dirba fašistų naudai, — tik už Lietuvos fašistų nugaros tupi Lenkijos fašistai su Pilsudskiu priešaky.

Kaip girdėti Lietuvos emigrantai ruošiasi suaukė antrą emigrantų suvažiavimą protestui prieš Rygos suvažiavimą ir pareiškimui savo nusistatymo, reikalaujančio kovos ir prieš Lenkus imperialistus ir del fašistų diktatūros nuvertimo. Jame galės dalyvauti tik tikri Lenkijos imperialistų ir fašistų priešai.

Man rodosi, kad ir Lietuvos emigrantai Amerikoje turėtų tarti savo žodį. Visuose Amerikos miestuose reikėtų šaukti mitingus protesto prieš Lenkijos imperializmą ir fašizmą ir kelti obalsius — šalin Pilsudskis ir Smetona, šalin Lenkijos agentai — pardavingi social-demokratų vadai, šalin fašistų diktatūra Lietuvoje ir Lenkijoj. Daug palengvintų Lietuvos darbo žmonių kovai, jei mūsų draugai Amerikoje gausiai aukotų kovai prieš fašizmą Lietuvoj, jei materialiai ir moraliai remtų kovotojus ir prieš Lenkijos imperializmą ir prieš Lietuvos fašizmą.

K. Kalnėnas.

Apie Aukas ir Kalėdų Dovanas

"Laisvės" Nr. 286 tilpo drg. L. Pruseikos šaunus straipsnis apie aukas. Pataikė gerai į pačią celiiaus širdį. Pasirodo, kad daugiausia aukauja darbininkų reikalams, tiek ekonominiams, tiek politiniams, klasiniai susipratę darbininkai: o antra daugiausia suaukėja parapijonai, remdami dūšios išganymo ir monų įstaigą—bažnyčią, per kurią jie, tikrenybėje, apunkina savo klasės kovos interesus ir nemažai atsiliepia ant mūsų veikimo. Bet imant į atydą kerėplais tautininkus ir jų "egzuliarus" socialistus po Grigaičio unaro cėsllyva komanda, įskaitant visą jo štabą su Maikės vie daraktorium Michelsonu, tai kad ne tos biznierių almužnos, tai jų visos aukos susidėtu iš nulio. Jie vartoja tą pačią metodą, ką ir prabaščiai: duokit, aukokite, vargas, pavojus; aukokit ir aukokit kuodaugusia, o jie patys apsipratę, neduoda nieko.

Atsimenu iš pereitų laikų L. S. Sąjungos darbuotės. Tankiai tēmydavau, kiek aukoja mūsų vadai-agitatoriai—tai Michelsonas mažiausiai aukodavo. Syki iš skūpumo jis neprisimė savo vyriausio generolo Grigaičio ant nakvynės, kad tas nepadarytų iškaščių. Turėjo daug bėdos iki surado jam nakvynę. Na, Grigaitis rokudau už didelį garbės padarymą tam, pas kurį jis apsinakvoja.

Dabar apie vėtytus ir mētytus tautininkus. Žiūrėk, tautininkas ateina ant mūsų surengtų prakalbų ir besiklausydamas kalbėtojus faktų, pripažįsta teisybę kalboj, bet kada prieini ir paprašai paaukoti ant politinių kalinių, tai jis parodo tokią fizionomiją, kad, rodos, jis nevalges per devynias pėtnyčias.

Vienas kitas iš biznierių, žiūrėk, juokiasi iš bažnyčios ir religijos, bet tiems monams aukoja, besiaiškindamas: "Mat, tai, del biznio." Kitas biznierių nuoduoda prietelius darbininkų judėjimo, bet kada reikia tam judėjimui paaukoti, tai

lepti keletą smulkių ir viskas. Toki biznierių taip surūgę, kaip jų tas raugalas.

O kaip su progresyviais, ar jie atlieka savo pareigas? Ne visi ir ne didžiama! Nekurie draugai aukoja ir aukoja ir niekad nepasiskūs, kad per daug, nes gerai žino, jog iš dangaus neiškris, reikia aukoti. Bet skūpuolis, kitą syk tyčia neina į parengimą, kad tik nereiktų aukoti. O žiūrėk ant kokių niekniekių visai bereikalingai išmes penkinę ar dešimtinę.

Čia už pavyzdį aš paimsiu kalėdų "prezentus". Jūs pamatysite, tie skūpuoliai, kurie turi pinigų, kai šieno, kurie ne užsirša "Laisvės" šiemet, pirkis kalėdų dovanas iš pasiutimo; jie parsivilks eglę į stubą ir nudekoruos nuo grindų iki lubų. Štai kad ir iš mūsų artimų draugų, žiūrėk, jau kiutina ir "štorą" pirkti "prezentą" savo draugui bei giminei. Abudu nupirko po prezenta, bet nė vieno negavo, nes abu prezentus nusinėsi biznieriūs.

Aš sakau, kad stačiai sarmatai mūsų žmonėms tokiais burtais užsimti. Jei jau nekurie negali nusikratyti tokių tradicijų, tai kodėl negalima užrašyti "Laisvė", "Vilni", "Darb. Balsą", arba kodėl negalima nupirkti kokią knygą? Skūpuoliai, turėkite rokundos "sumeniją".

Vieni skūpuoliai prageria, kiti prakazyruoja, tretii šiaip išmėto ant menkniekių, bet to vis nerokuoja. Aš da juokiuosi iš to draugo, apie kurį drg. Pruseika syki rašė prakalbų maršruto įspūdiuose. Girdi: aukoti negaliu, nes kiek pinigų turėjau, tai visus padėjau ant automobiliaus, o dabar reikės susispaust! Taip, drauge, susispausk, nes turėsi praleisti dar daugiau ant tos barškalienės, negu jau sukūšai. Turėkite daugiau senso ir sąžinės, ramk neužmiršim ir savų reikalų. Remkim savo klasės darbą, o priešams atkiskim-dvilinką špygą.

Almas.

ANGLIAKASIŲ KAMPĖLIS

Forest City, Pa.

Nesenai teko dalyvauti Forest City, kuris stovi geografiniai apie 20 myl. nuo Scrantono. Miestelis nedidelis arba pečė, kaip mainieriai vadina. Lietuvių nevisai mažai gyvena. Gyvuoja ALDLD. kuopelė nors neskatilinga nariais. Veikimo iki šiol visgi neparodė. Rodos būtų galimybių šį bei tą veikti.

Gyvuoja parapija ir turi kuniga, nubaustą svieto, bažnyčios ir "dievo", kuris man gerai žinomas ir pažįstamas bei parapijonas. Tūlas laikas atgal šv. Antano parapijoj, Cicerov, Ill., iskilio skandalas su gaspadinė. Gaspadinė atsidūrė šiltuose vandenyse, o kunigas dingo, ir niekas nežinojo, kur jis randasi. Davatkos tarp savęs kalbėjosi, aimanavo apie kunigo dingimą. Vienos sakė, kad tai dievas jį nubaudė, kitos—kad tai visų kupas išsiuntė ant pakutos ir t.t. Pasirodo, kad jis atsivestas ant pakutos į mažą pečiuką ir pakutavoja už tą skandalėlį.

Laukiant buso, išvydau ant gelžkelio bėgį jauną moteriškę rankojant nukritusias nuo vagonų anglis ir delei žingėidumo užklausiui:

—O kas būtų, jei sugautų jus rankojant anglį?

—Atimtu maišėlį ir nubaustų \$25.00 užsimokėti. Dabar, kol nėra bosu, tai galima rankioti, kitaip nebūt galima.

—Kodėl negali nusipirkti?

—Vyras dirba tik po kelias dienas, ir uždirba labai mažai, o šeimyna turime nemažą, tai reikia rūpintis, kad būtų daugiau duonos, o anglis čia brangi, tai krepšėlį prisirinksiu ir dieną praleisiu.

—Bėda darbininkams. Patys iskasa anglį ir tuom pačiu kartu turi šaltį ir bada kėsti. Argi mainieriai negali iškariuoti didesnių algų, kad turėtų nors nusipirkti anglies iš ko? Man rodos, kad jie galė-

tu iskovoti didesnes algas ir trumpesnes valandas, jei tik laikytųsi vienybėj.

—Taip. Bet tas bus prieš dievo įstatymą. Darbininkai negali per daug priešintis ponams.

—Ar jūs manote, kad reikalavimas didesnės algos ir trumpesnių valandų bus prieš dievą? Jei taip jūs manote, tai didžiai klystate. Dievas nedavė tokių patvarkymų, kad vieni būtų bagoti, o kiti biedni ir kad žmogus žmogų išnaudotų. Tas visis baisenybes nusikalė pats žmogus ir dabar pats save gązdina.

—Ar tu manai, kad dievas nesutvertų turtoiu?

—Ne. Jie patys liko turtingi, nes jie vogė ir vagia nuo darbininkų spēką ir jų turtą. Ir tuom pačiu kartu liepia darbininkams manyti, kad dievas taip patvarkė. Jūs turite suprasti tik tą, kad jūsų vyras dirba dešėtkus metų, bet vis tik biednas, neturi nei pinigų užtenkamai anglies nusipirkti. Kuomet jis yra angliakasis, nors anglių galėtų pakankamai turėti, o dabar turite rankioti ir dar bijoti, kad kas nesugautų. Tai yra bjaurus pasityčiojimas iš darbininkų.

Ji dar norėjo ką tai sakyti, bet tuo laiku atėjo busas ir aš turėjau važiuoti.

M. Z.

APVOGĖ ANT \$50,000

CHICAGO. — Emil Gindin, savininkas auksinių daiktų firmos New Yorke, čia tapo penktadienį apiplėštas ant \$50,000. Kuomet jis stovėjo gatvekaryj ant užpakalinės platformos, trys banditai jį užpuolė, sumušė ir, pasigriežę du krepšėlius su deimantais, pabėgo.

BRANGAKMENAI

Visi brangakmenai, prastai, žmonių vadinami deimantais. Kada jie neapdirbti, ką tik iš žemių gauti, tai vadinami briliantais.

Bet jų yra daugybė rūšių ir kiekviena rūšis turi tam tikrus vardus. Briliantų istorija labai sena. Didžiūnai jau senovėje žinojo juos ir kiekvienas stengėsi įsigyti, nes tai buvo retenybė. Net ir biblijoje mes randame pasakymą, kad žydų vadas Abramomas, susitikęs su Rebekka, padovanojo jai du briliantus, papuoštus almazais. Bekasinejant faraonų kapus patirta, kad jau tuomet ne tik buvo žinomi deimantai, bet ir turėta gerų specialistų, kurie juos puikiai galėjo aptekinti ir nušlifuoti.

Deimantų kama nustatoma pagal jų svorį, spindėjimą, žvilgėjimą, spalvų mainymą ir kietumą. Mat, vieni jų būna labai kieti ir sunkiai duodasi aptekinti, nušlifuoti, tai tie ir skaitomi brangesniais.

Vienas iš svarbiausių ir sunkiausių darbų, tai briliantų aptekinimas ir nušlifavimas. Mat, kada jie neaptekinti ir nenušlifuoti, tai neišduoda tokio spindėjimo, nemaino spalvų. Juos reikia tekinti kantuotai, nes tik tuomet jie puikiai maino spalvas, o tokis darbas be galo sunkus ir ne bile kas jį gali atlikti, nes jie labai kieti ir sunkiai duodasi tekinti ir šlifuoti.

Chemiška briliantų sudėtis labai įvairi. Tai gamtiniai susijungę gamtoje esantieji elementai — mišinys įvairių metalų, kalkių, molio ir tam panašiai.

Nuo senų laikų brangakmenų "karaliumi" skaitomas almazas. Tai vienas kiečiausių ir gražiausių akmenų.

Svarbiausios briliantų vietos, jų skaitomos tėvynės, tai Pietinė Afrika, Ceilonas ir Brazilija, paskui seka Čechija, Uralas ir Užbaikalis.

Ne Tikrieji Deimantai

Kadangi brangakmenų iškasimui ir apdirbimui reikalinga išleisti dideles pinigų sumas, tai atsiranda daug tokių mechanikų, kurie bando dirbti ne tikrus deimantus ir paleisti juos svietan kaipo tikrus, gauriant gerus pinigus. Paprastam žmogui, neturinčiam apie deimantus gero supratimo, labai sunku atskirti dirbtinius nuo tikrųjų. Mat, dirbant ne tikrus deimantus, pavartojama visos svieto gudrybės, kad tik išrodytų į tikrą. Liejama įvairaus mišimo stiklai, paskui jie tekimami ir šlifuojami. Išgręžiama stiklo liejynėje skylutė, įpilama į ją tam tikro skiedinio, paskui ta skylutė vėl užkljuojama stiklo dangteliu. Kaip skiedinys, taip ir kljai pagaminami tokie, kad jų negalima būtų atskirti nuo stiklo spalvos. Bet tas skiedinys, būdamas viduryje stiklo, priduroda jam savotišką žvilgėsį ir daugelis paskaito tikru deimantu. Vartojama ir kitoki būdai, kad tik apgavus vartotojus. Daroma net ir taip: paimama šmotas stiklo ir ant viršaus prikljuojamas tikras deimantas. Vadinasi, iš nedidelio deimanto padaromas didelis ir paskui už jį gaunami dideli pinigai.

Deimantų pirkėjai ir pardavėjai turi tam tikras maršinas, kurių pagalba labai lengvai atskiria tikruosius

deimantus nuo ne tikrųjų. Antras vartojamas būdas atskyrimui tikrųjų nuo netikrųjų, tai sudeda juos į verdantį vandenį ir pavirina keliolika minutų. Jeigu tik deimantai būna suklijuoti arba į juos įleista skiedinio, tai kljai tuojuos pasileidžia ir tie deimantai persiskiria suklijavimuose.

Visi dirbtiniai deimantai, kaip juos nevadintų — almazais, rubiniais, safirais ir kitais, jie visi yra daug lengvesni už tikruosius ir minkštesni, lengviaus juos galima sudaužyti arba koku nors kietu daiktu įbrėžti.

Deimantų Svoris

Svarbiausia briliantų pramonė ir prekyba randasi Pietinės Amerikos sindikato rankose.

Deimantų svoris skaitomas karatais. Viena unciija sudaro 141 ir pusę karato ir unciija, vidutiniai, kainuoja apie 125,000 dolerių. Juo deimantas udesnis, tuo jo karato kaina augstesnė ir atbulai, juo jis mažesnis, tuo jo kaina pigesnė. Bet (Taša ant 3 pusl.)

NASHUA, N. H.

Iš šio miestelio nesimato darbininkiškoj spaudoj jokių žinių, tartum čia ir lietuvių nebūtų. Tuo tarpu čia lietuvių randasi apie 800, yra ir mulkinyčiai, žinoma, randasi ir dangiskasis agentas, kurio užlaikymui parapijonai turi savo kišenius tuštinti.

Apart paprastų duklių, kurie kunigas gauna, surandami ir kiti būdai pinigų gavimui. Kunigas pasiskelbė, kad vėžiuos Lietuvon, tai pradėjo vaikštinėti po stubas ir rinkti parašus "del atminties" ir žinoma, kelionei pinigų. Ir kaip čia pinigų neduosi, kuomet čia parašus ima del "atminties".

Bet ir to neužteko, tai pradėjo rengti visokias pramogas—balius, bazarus ir tt. O kad geriau parapijonai savo kišenius tuštintų, tai dar pasikviečia kokį nors misionierių, kuris moka parapijonus velniais ir pekla įbauginti.

Dabar vėl atvežė gipsinę stovyklą kokių šešių pėdų augščio, užvardino ją šventa Tereze ir liepė moterims melstis ir "afieras" duoti, tai ji apsaugosiant nuo visokių nelaimių.

Yra keistos pašelpinės draugijos, kurių tarpe šv. Kazimiero didžiausia, nes turi apie 400 narių ir apie 14,000 dolerių pinigų. Draugija turi liaisvus pamatus ir iki šiol tarpe narių jokių peštynių nebuvo. Bet, mirus tulai materialbe išpažinties, kunigas neleido ant kapinių laidoti, nepaisant, kad ta moteris turėjo ir žemės palaidojimui nusipirkus. Tuomet kilo lermas, žmonės pasipiktino tokiu kunigo pasielgimu. Kada atvežė lavoną ant kapų ir rado duobę įskastą šale kapų, žmonės sukilo ir privertė duobkasius kasti duobę ten, kur buvo jos žemė, o kunigas turėjo nėsintis nuo kapų, kad negavus į kailį.

Po to šv. Kazimiero draugijoj kilo sumanymas, kad draugija išsigytų kapines ir tuomet jau nepasikartotų tokių dalykų. Žinoma, buvo ir priešingų, bet didžiama stoji už tai. Viename savo susirinkimū rinko komisija, kuriai ir pavedė įieškoti kapams vietas. Komisija buvo užėjus pas kunigą ir prašė, kad jis ant tų pačių kapų parduotų plotą žemės. Bet, žinoma, kunigas deda visas pastangas, kad tik neprieleis draugijai išsigyti nuosavus kapus. Jis įieško tarpe draugijos narių savo pasekėjų, kurie susirinkimuose keltų lermą, priešintysi pirmimū žemės del kapų. Žinoma, atsiranda vienas kitas jo pasekėjų ir draugijos susirinkimuose kelia betvarkę.

Pažiūrėsim, kas bus toliau. Vienok rimtesni draugijos nariai mano nuosavus kapus įsigyti.

Vienas iš Visu.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUČIUS
341 Walnut Street, Newark, N. J.

Apendikas, Sukietėjimas ir Dujos.

Gydytojai, malonėkite man paaiškinti apie priesagos įdegimą, kaip žmogus gali sužinoti, kad apendikas nėra sveikas ir kad reikalinga operacija.

Aš esu 44 m., sudžiuvęs, liešas. Iki 40 m. neturėjau jokių keblumų su viduriais nei esu sirgęs kokia kita liga. Dabar kitaip darosi. Skausmas prasideda po krūtine duobutė; po keleto valandų jaučiu skausmą ir žemai ir dešinėje pusėje ten, kur apendikas. Einant geryn, skausmas nustoja aukštai, duobutė, bet žemai vis dar jaučiu dieną, kuomet spaudžiu pirštais tą vietą. Tai taip buvo perėta liepos mėnesį. Gydytojas apžiūrėjęs sakė — apendikas, bet nesą taip blogai; davė vaistų ir liepė laukti laukti toje vietoj, o, kad nebus geriau, tai ant rytojaus operacija.

Tai buvo viskas gerai, išnyko. Ir aš maniau, kad man niekas kitas nėra, kaip tik tas, ką aiškinate savo knygoj "Darbininko Sveikata", 109 pusl.—sukietėjimas ir dujos. Dabar, lapkričio 25 d. ir vėl tokia liga mane pagavo ir labai kanokino. Pas gydytoją nebuvau ir po 3 dienių ir vėl jaučiu visai gerai. Partarkite, ar reikalinga operacija ar ne? Ar čia apendicitas ar kas?

Atsakymas.—

Visai gali būti, Drauge. Gal jums kiek ir toji priesaga kliudo, gal ji kartais susierzina ir ima skaudėti, bet, man rodos, kad jūsų sumanymas kad tik nebūtų teisingas, būtent, kad jums yra tūlių viduriuose nemalimų, tingumo ir dujų.

Kad iš tikrųjų gyvenime taip labai dažnai pasitaiko, tai yra kasdieninis faktas. Žarnos susidaro daugiau dujų ir erzinančių nemalimų išdavy, ir ima tada skausmai po pilvą vaikščioti. Gana dažnai gydytojai tokiuose atsitikimuose pasiskubina pripažinti apendicitą ir skubina tuoj ant operacijos. Dažnai taip ir operacijos padaro be reikalo. Tuo tarpu daugybė tokių nuotikių galima gražiai, samoningai, be jokių baimių ir operacijų atitaistyti, jei tik, žinoma, toji priesaga nėra tikrai įdegimo apimta. Pradeda tik ligonis gerai vidurius prižiūrėti, išvalyti, išplaudžia juos gerai bent per keletą dienų, mažai ką valgo ir daugiau geria, pasilsis, tai taip visa kas ir pereina.

Ta aplinkybė, kad jums užėina skaudėti ir apie tas vietas, kur priesaga riogso, da neriskiu, kad tai jau ji ir yra įdegimo apimta. Perdaug greit ir perdaug jau lengvai tokie antpuoliai jums pereina. Tiktasis priesagos įdegimas paprastai daug griežčiau apie save sušneka. Jums veikiausia tik taip vidurių nepaslinkumas užėidinėja. Kaip sužinot, kad tikrai apendicitas? O gi tada žmogų suima staigūs ir nepakeliami skausmai ir jie vis vienotį vietoj laikosi: pora colių žemiau bambos ir į dešinę pusę. Prie tos vietos nė *dassliet neleidžia*; menkas spūsterėjimas taip ligonį ir suriečia krūvon. Paprastai ligonis guli ir laiko dešinę *koją parietę*, kad nebūtų pilvo raumenys įtempti ir kad jie nespautų į tą ligos apimtą apendiką. Viduriai tuomet dažniausia susilaiko, atsiranda dujų ir abelnai tada viduriuose neramu, bet tas blogumas tai priesagos vietoje. Nuo skausmo ir nuo įdegimo ligoniu ir *karščio atsiranda*, širdis pulsuoja, muša dažnai; ligoniu pikta ant širdies darosi, *venai verčia* ir kartais vėmalai išmatomis atsiduoda, ypač jei liga užtraukta. Žinoma, apėtitas esti visai dingęs, liežuvis sausas, apaugęs, gerti troškina.

Reikia žinoti, kad ir tikrieji apendicito priepuoliai neimama tuojau po peiliu: tatau priklauso nuo kiekvieno individualio nuotikio požymių. Paprastai gydytojai visai stėgiasi įdegimą apmalšinti ir tik tada ope-

ruoti, nes taip esti geresnės pasekmės. Ant greitųjų operacijų daro tik tada, kada nužiūrima priesagos gangrena arba greitoji votis.

Kas jums, Drauge, būtų geriausia? O gi kokią savaitę gyvenkite *vien tik vaisiais*, jų syvais ir lengvesnėmis daržovėmis. Nieko kito, net ir pieno su kiaušiniiais nevertokite. Gerkite dažnai—vandens, limonado, daržovių sunkos nuo viralo. Ant pilvo, kada patogu, dėkite *karštus* daiktus. Per tą savaitę kasdien gerai išsiplaukite vidurius, dėdami šiltan vandeni, į 2 kvortui po šaukštą druskos ir sodės miltelių.

Už savaitės pamazėl prisipratinkit prie stambesnio maisto. Bet mėsiskų visuomet vengkite. Visa ką gerai krantykite. Vis daugiausia gyvenkite daržovėmis ir vaisiais, pienskais ir po truputį kiaušiniiais, geriau žaliais.

Taip darydami, ne tik apendicito pavojų galėsite pašalinti, bet ir šiaip sau daug gera padarysite. Daugelio net tikrųjų priesagos įdegimo nuotikių, taip bedarant, gražiai perėjo be jokių operacijų ir daugiau nepasiskartojė. Pati, matot, esmė priklauso nuo *tilkusio, natūralinio, gryno maisto*. Paskiau, jei kada ir suimtų vidurius vėl sukiti, tai atkartokite šitoki veiksnį, vidurius plaukite, beveik pasnikaukite, tik ant vaistų atsidėję keletą dienų, tai antpuolis pereis, ar jis būtų nuo paprasto vidurių užsikimšimo, nuo nemalimo, dujų ar net nuo priesagos suerzinimo.

BRANGAKMENAI

(Tąsa nuo 2 pusl.)

pasitaiko ir tokių deimantų, už kurių uncią mokėjo po 750,000 dolerių. Mat, tas priklauso nuo jo abelnos kokybės.

Kai kurie briliantai bei deimantai turi ir savo istorijas, nes jie skaitosi pasauliečių retyne ir kaip apylokius vedami rekordai bei istorijos.

Žinomas deimantų istorijoj garsusis almazas, vadinamas "Kochinur", pirmuoje savo pasirodymo pasauliui metuose svėrė 279 karatus. Esama davinijų, kad jis rastas apie 5,000 metų tam atgal ir perėjęs per daugybę įvairių valdonų rankų.

Pietinėj Afrikoj 1893 metais buvo rastas briliantas 871 karato. Brazilijoj buvo rastas briliantas 254 ir pusės karato ir užvardytas "Pietine Zvaigždė".

Daug visokių pasakų yra ir apie taip vadinama Orlovsko deimantą, kuris sveria 194 ir tris ketvirtadalius karato. Sakoma, kad Serinhamo bažnyčioje buvo papstatytas balvonas (dievaitis) ir tas deimantas buvo įdėtas į jo akį. Paskui jis atsidūrė šacho Nadiro karūnoje. Kada Nadiras tapo užmuštas, tai 1772 metais tą deimantą nupirko tulas Persijos pirklys, o vėliaus jis pardavė jį carienės Katerės meilužiui Orlovskui ir pastarasis padovanojo savo meilužei Katrei.

Dar deimantų istorijoj yra garsus deimantas "Sansi", kuris sveria tik 53 ir pusę karato, bet savo tyrumu, gražumu, spindėsiu ir spalvų mainymu neturi paaulyje sau lygaus. Pirmiausia šis deimantas priklausė Burgundijos kunigaikščiui Karoliui Drasiagam. Bet 1477 metais mūšiuose palei Nancy jis to deimanto neteko. Hugeno-

rai, kaip ir gražiai spaudoj išleidus. Finansinė parama Centro Biuru nesuteikta. Bet pavesta apskričio komitetui, pagal nuožūrą, paremti Centro Biuro darbuotę.

Isreikštas pageidavimas, kad sekantis A. L. P. M. S. suvažiavimas įvyktų rytuose ir kad Centro Biuras poretų ir rytiečių rankas. Manoma, kad rytiečiai būtų darbėsnai.

Nutarta sekantiais metais daugiau pasidaryti sporto klauseime. Sporto komitetas pasilikio tas pats: pirmininku — L. Pocius, pagalbininku — Kundrotas, sekretore — O. Balčiūnaitė. Sekantiems metams išrinkta apskričio komitetas: org. J. Grybas, susinešimų sek. E. Zurbaitė, fin. sek. W. S. Stripinis, išdininku J. Gutauskas.

Konferencija buvo pūšėtinai kvya. Delegatas J. L. G.

Draugysčių Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organa

A.P.L.A. CENTRO KOMITETO IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ANTRAŠAI
Centro pirmininkas—J. Čirvinškas, 230 Magazine St., Carnegie, Pa.
Sekretorius—J. Gataveckas, 109 Cress St., Carnegie, Pa.
Išdininkas—J. Yesedavičė, 538—3rd Ave., Parnassus, Pa.
Turtų Kontrolieriai:
J. Mažeikis, 809—8th St., McKees Rocks, Pa.
I. V. Savukaitis, P. O. Box 262, Cuddy, Pa.
W. Stašinskas, 2310 Sarah St., S.S. Pittsburgh, Pa.
Kp. Sekretoriaus antrašas.
2—K. Zabela, 3403 W. Carson St., Pittsburgh, Pa.
4—F. Pikėris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
7—Geo. Brankis, 704 Washington Ave., Bradock, Pa.
8—W. Stašinskas, 2310 Sarah St., S. S. Pittsburgh, Pa.
9—P. J. Martin, 410 Freeport St., Parnassus, Pa.
11—V. Gamulis, P. O. Box 400, Courtney, Pa.
12—J. Kinderis, 439 Maplewood Ave., Ambridge, Pa.
13—J. Milinis, Box 157, Vestaburg, Pa.
14—R. Beniušis, 1023 North Ave., N. Bradock, Pa.
15—P. Kavaliauskas, 300 Todd St., Woodlawn, Pa.
16—A. Besasparis, P. O. Box K. L., Aliquoippa, Pa.
17—K. Levine, 242 Penn Ave. Extension, Turtle Creek, Pa.
18—J. Jasiukaitis, 340 Bar St., McDonall, Pa.
J. Preička, Box 201, Minden, W. Va.
20—J. Mančius, P. O. Box 184, Slovian, Pa.
21—J. A. Lingevičius, P. O. Box 528, Westport, Pa.
22—Ig. Degulis, 147 Thames Street, Brooklyn, N. Y.
23—M. L. Balčiūnas, P. O. Box 128, Thomas, W. Va.
25—V. Gušauskienė, 58 Beatrice St., Buffalo, N. Y.
26—A. Dambauskas, 224 E. Mahanoy Ave., Girardville, Pa.
27—P. Kukcinavičius, P. O. Box 221, Wilsonville, Ill.
28—J. Džikas, Box 105, Frum, W. Va.
29—J. W. Brozoksy, P. O. Box 105, Coal Center, Pa.
30—J. Leonaitis, 107 N. Duquoin St., Benton, Ill.
31—T. Dabulskis, Box 103, Fayette City, Pa.
32—A. Vyturis, 1111 Legish St., Easton, Pa.
33—A. B. Shatkus, 1256 Scribner Ave., Grand Rapids, Mich.
34—J. Stikuckas, P. O. Box 214, Royalton, Ill.
35—K. Bagdonas, 114 N. Vise St., Shemokin, Pa.
36—Chas. Vaichunas, P. O. Box 209, Harrisburg, Ill.
37—K. Urmonas, P. O. Box 292, Castle Shannon, Pa.
38—B. Juškauskas, P. O. Box 253, West Frankfort, Ill.
39—John Willumat, 417 N. Morrison Ave., Collinsville, Ill.
40—J. Antanavičius, 924 Snyder St., Akron, Ohio.
41—F. Šimkus, Box 181, Bend, Ill.
42—F. Miller, Box 264, Buckner, Ill.
43—John Euras, 1121 Hess ave., Saginaw, Michigan.
44—L. Lasky, Box 413, Zeigler, Ill.
45—Ig. V. Savukaitis, P. O. Box 262, Cuddy, Pa.

Švenčioniškis.

IS A.L.P.M.S. II APSKRICIO KONFERENCLOS

Lapkričio 27 d. įvyko menininkų 2-ro apskričio 8-ta metinė konferencija So. Boston, Mass. Konferencija atidaryta 11 val. ryte. Delegatų dalyvaavo 7 chorų: Norwoodo, Montello, Lawrence, Haverhill, Worcester, Hudson ir So. Boston, viso 24 delegatai; su apskričio komitetu buvo 28, kurių tarpe buvo 12 čia-gimiai jaunuoliai ir jaunuolės. Svartė dalykus ir jaunuoliai bei jaunuolės, ypač Norwoodo delegatės gerai pasižymėjo nuoseklumu ir geru iškalbingumu. Iš raportu paaiškėjo, kad apskritys turi išvertę operetę "Papeta" (?—Red.), bet darims savaitę kitą kol bus galutinai sutvarkyta. Palikta komisija ir ant toliaus rūpintis operetę priruošimui. Iš chorų delegatų raportu pasirodė, kad šie chorai mokinasi operetes: Norwoodo choras mokinasi operą "Daktaras", P. Bukšnaičio vertimas; Montello choras — "Cukrinis Karėvis"; So. Bostono choras — "Grigutis"; Worcester choras — "Silvija"; Lawrence choras mokinasi "Cigonius". Apskričio reikaluose nutarė surengti operetę vietin metinio koncerto. Tam surengimui išrinkta komisija. Metiną pikniką nutarta rengti Montello, Mass. Nutarta pakelbti kovą prieš alkoholizmą. Šį įnesimą padavė Norwoodo delegatės.

Girtuokliavimo klausimu kai kurie delegatai bandė įkalbėti, kad tas klausimas nėra tinkamas menininkams ir kad būtų atidėtas į šalį. Bet kita dalis delegatų nurodė bėdingumą alkoholizmo ir kaip po dailės organizacija prieš alkoholizmą turi kovoti. Ypačiai Norwoodo delegatės į tą klausimą rimtai kalbėjo ir toel didele didžiama balsų nutarta kovoti prieš girtybę. Skaitytas laikas nuo Centro Biuro klauseime kontesto rasytojui. Laikas priimtas ir patarta plunksna valdantiems rasyti. Antras laikas, irgi nuo Centro Biuro, buvo skaitytas reikale išleidimo operetės "Kova Už Idejas" ir piničių klauseimas tos operetės išleidimui. Šiame klauseime kai kurie delegatai išsireiškė gana nepasitenkinančiai Centro Biuro darbuote ir tt., nors J. Grybas ir bandė švelninti II Apskričio santikius su Centro Biuru ir tas dalinai pavyko. Nutarta Centro Biuru patarti, kad operetės "Kova Už Idejas" nespaudintų knygelėmis, bet padarytų ant mimeografo keletą komplektų ir reikalaujantiems chorams parandavot arba parduotų. Tas visai mažai kainuotų, o norinti chorai lošti vis tiek gali mokintis. Knygelėmis išleidžiant operetę, kaip ir pats Centro Biuras sako, kainuotų apie \$700, tai yra baisiai didelė suma pinigų. Paskui išrinkti už tą operetę išleistus pinigus vargiai galima. Apart to, II Apskričio nuomonė yra, kad už \$700 būtų galima išvesti bent tris tinkamas operetes ir ant mimeografo atspausdinus galėtų chorai naudotis taip ge-

raus S. J. Gelmus, 1309 Mound ave.; turtu rašt. Z. Ambrasas, 1305 Geneva st.; išdininkas A. Tankunas, 1004 Lockwood ave.; išdo globėjai: A. Cyvas, 1917 Mead st.; ir P. Ke-palis, 1212 State st.; organizatorius K. Kiedla, 1309 Mound ave. L. B. ir S. D. laiko savo mėnesinius susirinkimus kas 3-tia nedėdien, unijos svetainė, 428 Wisconsin st., Racine, Wis.

LIETUVIŲ SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGIJA, HARTFORD, CONN. VALDYBA 1927 M.
Pirmininkas—M. Seliokas, 64 Morris St.; Vice-Pirm.—A. Klimas, 182 Village St.; Protokolu Rašt.—J. Kazlauskas, 481 Hudson St.; Finansų Rašt.—J. Pilkauskas, 62 Chadwick Ave.; Išdininkas—J. Gudaitis, 489 Zion St.; Maršalka—J. Giraitis, 174 Ashley St.; Organo Prižiūrėtojas—V. Stauginis, Sta. 40 Woodland, Bunside, Conn.—Susirinkimai įvyksta kas antra ketvergia kiekvieno mėnesio po num. 29 Lawrence St.

BIRUTĖS DRAUGYSTĖS, MONTTELLO, MASS., VALDYBA:
Pirm. Elzbieta Beniušienė, 90 Porter Ave., Montello, Mass.
Pirm. Pag. Ona Turskienė, 79 Vine St., Montello, Mass.
Fin. Rašt. Kazimiera Čerėskienė, 37 Lansdowne St., Montello, Mass.
Prot. Rašt. Teodora Žižienė, 673 N. Main St., Montello, Mass.
Izd. Ona Šukienė, 75 Melrose Ave., Montello, Mass.
Ligoniu Rašt. Marijona Poutsas, 184 Ames St., Montello, Mass.
Kleifansa Sireikienė, 8 Holbrook Ave., Montello, Mass.
Vladislava Baronienė, 722 N. Montello St., Montello, Mass.
Viktorija Bartkienė, 58 Trout St., Montello, Mass.

D. L. K. KEISTUOIO DRAUGYSTĖS, DETROIT, MICH., VALDYBOS ADRESAI
Pirmininkas—Ed. Sheputis, 11343 Cardoni; finansų raštininkas — J. Valaitis, 1738—22nd St.; nutarimų raštininkas — P. Cekanauskas, 9522 Russell St.; išdininkas—A. Vėgela, 7715 Dayton Ave.; "Laisvės" agentas—J. Biršton, 2739 Carson Ave. Susirinkimai atsbūna kas ketvirtą nedėdienį kiekvieno mėnesio, 3 val. po pietų, ant 25th ir Dix, Lietuvių Svetainėje.

ŠVENTO ROKO DRAUGYSTĖS, Montello, Mass., Valdybos Adresai:
Pirm. A. KRUKONIS, 23 Banks St., Vice-Pirm. A. SEREKIS, 8 Holbrook Ave.
Prot. Rašt. V. GELUSEVICIUS, 51 Glendale st.
Fin. Rašt. J. STRIPINIS, 49 Sawtell Ave.
Izd. J. PETRAUSKAS, 22 Merton st. Izdo Globėjai:
S. PETRAVICIUS, 160 Melrose st. M. MACIULAITIS, 45 Ridge st. J. TAUTVAISA, 8 Holbrook ave. Ligoniu Rašt. D. PAGOJUS, 29 Interville st. Maršalka J. PILPAUSKAS, 144 Ames st. Visai Montello, Mass. Draugystės susirinkimai įvyksta kas pirmą seredą kiekvieno mėnesio, vakare, Lietuvių Tautiško Namų svetainėje.

GRAND RAPIDS, MICH. Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašėpinė Draugija
Susirinkimai atsbūna kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, savame name, 1057—63 Hamilton Ave. N. W.
Valdyba:
Pirmininkas A. Daukša, 1131 Walker St.
Vice-pirm. A. Krasnauskas, 1568 Quarry Ave.
Turtu Rašt. J. P. Smilgius, 1421 Broadway Ave.
Užrašų Rašt. K. Rasikas, R. R. 9, Box 117.
Išdininkas D. Krasnauskas, 1568 Quarry Ave.
Trudėjai: J. Urbonas, J. Adams, St. Korsikas, St. Dirkes.
Trudėjų Rašt. ir Svet. Randuotojas A. Garbanauskas, 432 11th St. N. W.

ELIZABETH, N. J. Aušros Draugijos Valdybos Antrašai
Pirm.—Jonas Drušis, 321 Bond St. Vice-Pirm.—Juozas Krukaušis, 300 First St. Protokolu Rašt.—B. Burkauskis, 254 Pine St. Finansų Rašt.—Jonas Poškus, 113 Court St. Išdininkas—Martinas Budreckis, 163 E. Jersey St. Izdo Globėjai—M. Gedminienė, 111 Court St., ir St. Markis, 321 Bond St. Nauji: Rašt. Orga.—M. Zabrauskienė, 274 Second St. Draugystės korespondentas — Ant. Grigutis, R. F. D. No. 2, Box 306 Maršalka Juozas Kiečna, 259 Broadway

D. L. K. VYTAUTO DR-STE'S VIRAININKŲ ADRESAI:
Pirm. A. Lukaitis, 591 Ave. A. Vice-pirm. A. Bočis, 68 W. 10th St. Prot. sek. P. Janiunas, 123 W. 49 St. Fin. sek. T. Stankevičienė, 431 Boulevard. Kasierius F. Lukaitis, 35 W 16 St. Kasos globėjai: J. Laurinaitis, 11 E. 18 St. ir M. Višniauskienė, 475 Ave. A. Maršalka L. Rimša, 26 E. 21 St. Visi Bayonne, N. J. Susirinkimai atsbūna seredomis po pirmam kožo mėnesio, Wm. Ruzgijo salėje, 26 E. 21 St., Bayonne, N. J.

LIETUVIŲ BROLIŲ IR SESERŲ DRAUGYSTĖ, RACINE, WIS. Valdybos antrašai:
Pirmininkas A. Čerčius, 1212 State st.; pirm. pagalbininkas N. Vaitiekūnas, 1026 Marquette st., rašt. svetainėje.
MOLINE, ILL. Teisybės Mylėtojų Vyrų ir Moterų Draugystės Valdyba
Pirm. J. VELIČKA, 53rd st. and 7th ave., Moline, Ill. Vice-Pirm. B. DAUGIANSKAS, 1552—10th ave. E. Moline, Ill. Nutarimų Rašt. A. TREPKUS, 349—10th st., Moline, Ill. Finansų Rašt. J. JULIUS, Box, 46th st. and 5th ave., Moline, Ill. Izdo Globėjai: M. JONAITIS, Ikd. K. JUŠKA, 325—4th ave., Moline, Ill. Maršalka J. KAIRIS, Plaw Station, Moline, Ill. Susirinkimai laikomi kas pirmą nedėdienį po pirmam, Industrial

Telephone Stagg 9788
J. LEVANDUSKAS GRABORIUS
107 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA DAUG Namų ir Biznio
Pirkt Galima Labai Pigiai
Taipgi išrandavoju formišiuotus ir reformišiuotus raimus.
J. VASTUNAS
Real Estate Broker
336 HEWES ST.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 9314

NAUJIENA!
Jei norite skaniai pavalgyt Amerikoniško ar Europiškio Stiliaus valgių už žemą mokestį—eikite į—
Osvaldo Kyburio LUNCH ROOMA
3139 FULTON STREET
(Kampas Norwood Avenue)
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Applegate 9852

TELEPHONE, MIDWOOD 6261
Dr. H. MENDLOWITZ
Kuris pirmiau per 24 metus laikė savo ofisą ant Berry Street, pranešk visiems savo draugams, kad jis perkėlė savo ofisą po numeriu—
2220 AVENUE J. BROOKLYN, N. Y.
(FLATBUSH SEKCIOJ)
Kuriamė jis tes praktikuojam medicinos ir priėmėnėjimą pacienčių gydymu visas vyrų ir moterų ligas, kaip darė per 24 metus pirmiau.
Dr. H. Mendlowitz
2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro

Telephone, Stagg 8326 9745
Marcy Pirtis MARCY BATHS
Naujoviškiausia Tos Rūšies Įstaiga Brooklyne
MOTERIMS VYRAMS
Panedėliais dieną ir naktį
Utarninkais iki 12 val. nakties
VAIKAI
leidžiami Utarninkais
82-86 Marcy Avenue BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ ŽINIAI
Pirmas Jūsų Tautietis Lietuvis
LAIKAU TIKRĄ AUTOMOBILIŲ MASINSAPĖ
Aš ne kontraktorius, bet viską padarau savo paties šapoje: Išgrežiu cilindrius, padarau naujus pistonus, išlyginu—nugreininu krenk šeft, velvus ir padarau naujus. Sutaisau viską, kas tik reikalinga prie inžino: elektrika, karberetėrj, trensmisėna, istaisau užpakalines (rear end) ašis ir suvirinu, jei kas nulūžta arba susidaužo. Padarau viską ant vietos, greit ir už prieinamą kainą.
Darbas Pilnai Gwarantuojamas
Nes užlaikau gerus mechanikus, kurie gerai žino savo amatą ir darbą padaro tinkamai.
Visais reikalais krepkėtės:
BUSHWICK AUTO MACHINE SHOP
FRANK AUGUST, Savininkas
40 Kossuth Pl., Brooklyn, N. Y.
Telephone Jefferson 9359 Tarp Broadway ir Bushwick Ave.

DR. A. L. CEASAR
DAKTARAS IR CHIRURGAS
Specialistas del visų ligų ir operacijų Akio, Auso, Nosies ir Gerklės. Naujais Diagnosto ir Gydymo Būdais.
127 East 84th Street
Tarp Park ir Lexington Aves.
NEW YORK CITY
VALANDOS:
10 iki 12 A. M.
1 iki 8 P. M.
Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

Phone Jefferson 16398
A. J. MEYER
Lietuvis Aptiekorius
Kaiba Lietuviškai ir rusiškai
338 Knickerbocker Ave.,
Kampas De Kalb Ave.,
BROOKLYN, N. Y.
GASTRETONE
valistas (liekarta) nuo vidurių nemalimo arba nevirškinimo ir nuo visų vidurių ir kepenų (jaktų) nevirškinimų. Padarytas gryną iš augalų.
50 centų už bonką

Tel. Lackawanna 2180
Otto Meyer, M.D.
245 West 43rd Street
West of Times Square
NEW YORK CITY
Ofiso Valandos:
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakarus
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 po pietų, ir pagal sutartį

N. Leninas.

KOMUNISTINĖS JAUNUOMENĖS SAJUNGOS UŽDAVINIAI

(Iš Kalbos, Pasakytos Trečiajam Rusijos Komunistinės Jaunuomenės Sąjungos Susirinkime)

Draugai, man šiandien norėsi pakalbėti tema, kokie pamatiniai uždaviniai Komunistinės Jaunuomenės Sąjungos ir sąryšį su tuo—kokios turi būti šio jaunimo organizacijos socialistinė respublikos apskritai. Šiuo klausimu tuo labiau reikalinga apsisiti, nes tam tikra prasme galima pasakyti, kad itin jaunuomenė priklausoma tikrasai komunistinės visuomenės tvėrimo uždavinys. Aišku, kad darbininkų karta, išauklėta kapitalistinėje visuomenėje, geresniu atveju galėsianti išristi uždavinį panaikinti seno kapitalistinio gyvenimo, pamerito eksploatacija. Ji geresniu atveju sugebėsianti išristi uždavinį sudarymo tokios visuomenės tvarkos, kuri padėtų proletariui ir darbo, klasių išlaikyti valdžią savo rankose ir sudaryti stiprų pamatą, ant kurio toliau galės jau tvirti tikrai karta, stojanti į darbą jau naujose sąlygose, tokiose apylostovose, kuomet nebus eksploatacijos santykių

Be Mokslo—Nėra Komunizmo

Ir štai, šiaip prieinanti klausimą apie jaunuomenės uždavinį, aš turiu pasakyti, kad šie jaunieji uždaviniai, bendrai imant, ir komunistinės jaunuomenės sąjungų, ir visų kitų organizacijų skyrum, galima būtų išreikšti vienu žodžiu: uždavinys tame, kad mokintis. Aišku, kad tai tik vienas žodis. Jis neduoda atsakymo į svarbiausius ir reikalingiausius klausimus—ko mokintis ir kaip mokintis? Čia ji svarbia tams, kad keičiant seną kapitalistinę visuomenę mokslas, auklėjimas ir švietimas naujų kartų, tveriančių naują komunistinę visuomenę, negali būti senoviškas. Jaunuomenės mokymas, auklėjimas ir švietimas, be abejojimo, turi remtis tam medžiaga, kokia mums senosios visuomenės palikta. Mes galime tvirti komunizma tik iš tos sumos žinių, organizacijų ir įstaigų, tuo išleikiu žmogaus jėgų ir irankių, kurie atateko mums iš senosios visuomenės. Tikrai keičiant iš šaknų mokymo reikalą, senojo mokymo, senojo kalimo, senojo muštro, mes turime pastatyti mokėjimą paimiti sau visą žmonių žinių sumą ir paimiti taip, kad komunizmas neliktų pas jus kažkas toks, kas išmokyta atmintinai, o būtų jūsų pačių pergaltvota, gautųsi tos išvados, kurios neišvengiamai dabartinio švietimo žvilgsniu yra gaunamos. Štai kaip reikia statyti pamatiniai uždaviniai, kuomet eina kalba apie komunizmo išmokimo uždavinį.

Mokslas ir Technika—Ūkio Atgimimo Pamatas

Kad jums šitai paaiškinus, priedamas tuo pačiu laiku prie klausimo,—kaip mokintis, paimsiu praktikinį pavyzdį. Jūs visi gerai žinote, kad mums tuojau po karo uždavinį, uždavinį Respublikai ginti, stoji uždavinys ūkio. Mes žinome, kad negalima sukurti komunistinės visuomenės neatgindžius pramonės ir žemės dirbimo ir, be to, atgindžius tai ne senoviškai. Reikia atgimdyti jas šių dienų mokslo pamatais. Jūs žinote, kad tokie pamatai yra elektra, kad tikrai įvykdžius visos šalies elektrifikacija, visų skyrių pramonės ir žemės dirbimo, ir tik šita uždavinį supratus, jūs sąu galėsite sutverti tokią komunistinę visuomenę, kokios negalėjo sutverti senoji karta. Prieš jus stovi uždavinys atnaujinti visos šalies ūkį, reorganizuoti žemės dirbimą ir pramonę šių dienų technikiniais pagrindais, besiremiančiais šiuolaikinio mokslo, technika, elektra. Jūs puikiai suprantate, kad elektrifikacijai bemoksliai žmonės netinka, ir maža čia vien paprastojo prasimokymo. Čia neužtenka žinoti, kaip techniniai prietaisai ja ir pramonėi ir žemės dirbimui ir pramonėi ir žemės dirbimui ir atskirioms jų šakoms. Reikia šito išmokyti patiems, reikia išmokyti šito visą priangačioji

darbo karta. Štai uždavinys, stovįs kiekvienam komunistui, kiekvienam jaunam žmogui, kuris skaito save komunistu. Dabar mūsų kalbose ir straipsniuose nėra paprasto kartojimo to, kas buvo kalbama seniau apie komunizma, kadangi mūsų kalbos ir straipsniai surišti su kasdieniu ir visapusišku darbu. Be darbo, be kovos, knyginis komunizmo žinojimas iš komunistinių brošiūrų ir raštų lygiai nieko vertas, nes jisai tik tęsų seną atplyšimą teorijos nuo praktikos, tą atplyšimą, kuris buvo būjaučiausias senos, buržuazinės visuomenės brožuas. Dar daugiau pavojinga būtų, jei mes pasitenkintume tikrai komunistiniais lozungais. Jei laiku mes šita pavoju nesuprastume ir jei mes visą savo darbą nenukreiptume šito pavojaus pašalinimui, tuomet esantieji pusė milijono arba milijonas jaunuolių, vaikinių ir merginų, po tokio mokinimosi komunizmo pasivadinę komunistais, atneštų tuo pačiu vien didžiausio nuostolio komunistiniam darbui.

Žinojimas Apskritai ir Žinojimas deli Darbo

Senoji buržuazinė mokykla pareikšdavo, kad ji norinti sukurti žmogų visapusiai apšvietusį, kad ji plokinant mokslo apskritai. Mes žinome, kad tai buvo melas, nes visa visuomenė rėmėsi ir laikėsi pasiskirstymu žmonių į klases, į eksploatatorius ir prisilėgtuosius. Suprantama, kad visa senoji mokykla, būdama kliaurė persisunkusi klasine dvasia, suteikdavo mokslo tikrai vaikams buržuazijos. Kiekvienas jos žodis buvo buržuazijos interesus diktuojamas. Šitose mokyklose jaunąjį darbininkų ir valstiečių kartą ne tiek auklėjo, kiek apdirbėdavo interesus tos pačios buržuazijos. Auklėdavo juos taip, kad sudarius sau klusnius tarnus, kurie nestų pelną, ir kartu neardytų jų ramybės ir tingėjimo. Todėl neigdami senąją mokyklą, mes pastatėme sau uždavinį paimiti iš jos tik tai, kas mums reikalinga tam, kad pasiekus gryno komunistinio švietimo. Čia aš pereinu prie tu priekaitų, prie tų senos mokyklos apkalbinimų, kurių nuolat tenka girdėti ir kurie dažnai neteisingai aiškinami.

Sako, kad senoji mokykla buvo mokymo, muštro, kalimo mokykla. Tas teisybė, tačiau reikia mokėti skirti, kas buvo senojo mokyklų blogo ir kas naudingo mums. reikia mokėti išskirti iš jos tai, kas reikalinga komunizmui. Senoji mokykla buvo mokykla betikslisio mokymo, priversdavo žmones mokintis daugelio nereikalingų, bergždžių, negyvų žinių, kuriomis prikimsdavo galvas ir darydavo iš jaunosios kartos vieno plauko valdininkus. Tačiau jūs padarytumėte didžiausią klaidą, mėgindami padaryti išvadą, kad galima esą tapti komunistu, neperėmus tai, kas žmonių žinių suma, taupinta. Būtų klaidinga manyti, kad užtenka žinotus komunistinius lozungus, komunistinio mokslo išvadas, nesuipažinus su ta žinių suma, kurios išdava yra patsai komunizmas. Pavyzdžiui, to, kaip atsirado komunizmas iš žmonių žinių, yra marksizmas...

Išmokyti Komunizmo—Reikia Perimti Visa Tai, Kas Žmonių Minties Buvo Sukurta

Jūs esate girdėję ir skaitę apie tai, kaip komunistinė teorija, komunistinis mokslas svarbiausia Markso sukurtas, kaip šis marksizmo mokslas liūvėsi buvęs vieno, Nors ir genialaus 19-tojo amžiaus socialisto mokslo ir tapo mokslo milijonų ir dešimčių milijonų viso pasaulio proletarų, pritaikančių šį mokslą savo kovoj prieš kapitalizmą. Ir pastatčius tokį klausimą: kodėl Markso mokslas galėjo pagauti milijonus ir dešimtis milijonų revoliucingiausias klases širdžių, jūs galėsite gauti vieną atsakymą—tatai todėl, kad Marksas rėmėsi stipriju pagrindu žmonių žinių, kapitalizmo tvarkos pasiektos, tyrinėjanties visuomenės vystymosi

įstatymus. Marksas suprato kapitalizmo vystymosi būtinumą, vedantį į komunizma ir, svarbiausia, jis įrodė tai tikrai remdamasis tikriausiu, detališkiausiu pačios kapitalistinės visuomenės tyrinėjimu, pilnai perėmęs visa tai, ką davė lietuolaikinis mokslas. Visa tai, kas buvo žmonių visuomenės sukurtas, jis kritiškai perdirbo, nei vieno punkto neaplenkdamas. Visą tai, kas žmonių minties buvo sukurtas, jis perdirbo, iškritikavo, pertikrinęs darbininkų judėjimu, ir padarė išvadų, kurių negalėjo padaryti žmonės, apbrėžiuoti buržuaziniams rėmams arba supančioti buržuaziniams prietaisais. Šitai reikia turėti domę, kuomet mes, pavyzdžiui, kalbame apie proletarinę kultūrą. Be aiškaus supratimo to, kad tikrai tikrai žinant kultūrą, visos žmonių vystymosi sukurtas, tikrai perdirbant ją galima kurti proletarinę kultūrą,—tokiam supratimui nesant, mums šito uždavinio neįšristi. Proletarinę kultūrą nėra nežinia iš kur išsokusi, nėra išmislas žmonių, vadinančių save proletarinės kultūros specialistais. Visa tai tušti niekai. Proletarinę kultūrą turi būti išdavas nuosakios plėtotės tų taupinių žinių, kurių žmonių sukūrė kapitalistinės visuomenės, dvarininkų visuomenės, valdininkų visuomenės priespauda esant. Visi šie keliai ir keliaukai privedavo ir veda prie proletariato diktatūros taip lygiai, kaip ir politinė ekonomija, Markso perdirbtas, parodė mums, prie ko turi prieiti žmonių visuomenė, nurodė perėjimą į klasių kovą, į proletarinę revoliucijos pradžią. Kuomet mes giridime neretai ir iš jaunimo atstovų ir iš kai kurių naujų švietimo gynėjų tarpo užsiuolimų ant senos mokyklos,—kad senoji mokykla buvusi mokykla kalimo,—mes sakome jiems, kad mes turime paimiti visa gerą, kas buvo senojo mokyklų.

Mes neturime imti iš senosios mokyklos to, kas joje jauo žmogaus atmintį apsunkindavo begale žinių, devyniomis dešimtimis nereikalingų, ir vienai dešimčiai iskraipytų; bet tai nereikia, kad mes galime apsirubėžiuoti komunistinėmis išvadomis ir išmokyti tikrai komunistinius lozungus. Vienu tuo komunizmo nesutversi. Komunistu tapti galima tik tuomet, kai savo atmintį įturinti žiniomis visų tų turtų, kurie žmonių sukurti. Mums nereikia kalimo, bet mums reikia išplėsti ir istobulinti atmintį kiekvieno besimokinančio žinojimu pamatinių faktų, nes kitaip komunizmas liktų tik tuštuma, liktų tuščia iškaba, ir komunistas būtų tikrai paprastas pagyras.

Ir toksai paviršutiniškas būtų be galo prapultingas. Jeigu aš žinau, kad žinau mažai, aš pasieksiu to, kad žinojus daugiau; bet jeigu žmogus kalbės, kad jis komunistas esąs, ir kad jam ir žinoti veik nieko nereikia, tai nieko panašaus į komunistą iš tokio žmogaus neišeis.

Įsitikrinimas Turi Remtis Mokslo

Senoji mokykla rengė reikalingus kapitalistams tarnus, senoji mokykla žmones darė žmonėmis, kurie turi rašyti ir kalbėti, kaip kapitalistams reikalinga. Tatai reikšia, kad mes turime ją prašalinti. Bet jeigu mes turime ją prašalinti, ar tai reikšia, kad mes neprivalome paimiti iš jos visa tai, kas buvo žmonių sutauptinta reikalingo žmonių? Ar tai reikšia, kad mes neturime mokėti skirti, kas buvo reikalinga kapitalizmui ir kas yra reikalinga komunizmui? Vietoj senojo muštro, kuris buvo praktikuojamas buržuazinėje visuomenėje, priešais didžiūmą valią, mes statome sąmoningą discipliną darbininkų ir valstiečių, kurie sujungia su neapykanta senosios visuomenės pasiryžimą, mokėjimą ir norą sujungti ir organizuoti kovai jėgas, kad iš valios milijonų ir šimty milijonų išskaldytų, išskaldytų, po didelės šalies teritoriją, išmėtytu, sudaryti vieną valią, nes be šitos vienos valios mes liksime neišvengiamai sumusti. Be šito susijungimo, be šitos sąmoningos darbininkų ir valstiečių disciplinos mūsų darbas be vilties. Be šito nugalėti viso pasaulio kapitalistus ir dvarininkus mes negalėsime.

Proletaro Pastabelės

Apsyskaitė

Tik ką pasibaigė per "Laisvę" ejsi apyskaitė "Vienas iš Daugelio," parašyta drg. K. Rugieniaus.

Nežinau, kaip plačioji visuomenė, skaičiusi minima vaizdelį, jį įvertino, bet man ir tiems, su kuriais teko kalbėtis apie minima vaizdelį, labai patiko. Mes, "Laisvės" skaitytojai, karštai sveikiname drg. Rugienių už tai.

Kažin ką drg. Rugienius pasakys mūsų senasai pasakoriui Senas Vincas? Ar šauks drg. Rugienių į lenktynes apysakų rašyme, kaip anais metais šaukė žem. Svyruoklį? Well, pagyvėsim—pamatysime. Tačiau vieną dalyką noriu drg. Rugienius patarti: Neišsigąsk S. V. grumojojmu, kaip anais metais drg. žem. Svyruoklis išsigando S. V. grumojojmu. Varyk pradėtą kietą kylį į S. V. kairę pašone, tiesiai po širdžia, gal tas ir S. V. privers pagalvoti, kad jam yra rimto pavojaus ir jis duos mums daugiau apysakų turėdamas rimtą sau konkurentą. Nes pastaruoju laiku ir S. V. plunksna bene pradėjo rūdyti?

Katras Geresnis?

Mes turime du darbininkišku dienasraščių ir abu kupini įvairumų ir žinių. Gal būtų mūsų redaktorai ir bendradarbiai mano, kad paprasti dienasraščių skaitytojai nepermatu, nediskusuoja laikraščiu turinį ir abelną gerumą. Taip, paprasti laikraščiu skaitytojai apie tai tankiai diskutuoja. Kas liečia mane, tai man abu dienasraščiai—"Laisvė" ir "Vilnius"—patinka ir abu skaitau. Bet jeigu "Vilnius" editoriausiai tilptų "Laisvėje", tai aš "Vilnius" neskaityčiau; taip pat jeigu "Laisvės" kiti įvairūs straipsneliai būtų "Vilnyje," tai "Laisvės" neskaityčiau. Trumpai sakant, yra taip: pirmi puslapiai abiejų lygiai geri. Editoriausiai "Vilnius" tankiai geresnis. O jau toliau "Laisvė" įvairesnė.

Panevėzietis.

Tel. Triangle 1450
LIETUVIS FOTOGRAFAS

Ir Maliorius

Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

PAVIENĖMS ŠEIMYNOMS PLYTINIAI NAMAI

FLATBUSH
Du bloki nuo Kings Highway, Avenue P ir East 34-th St.
KAINA \$8750, TUOJAUS \$500

Angliškos mados gražių plytų namas—6 saulės apšviečiami kambariai, maudynės kambarys su kaulių sienomis, įmūryta vonė; atviri židiniai, parketinės grindys, konkretiniai pamatai, varinės rynos nubėgimui vandens nuo stogo, rinstokai, sursai, garu apšildomas garažas, prisodinta medelių, bakasai gėlėms. Sampelinis namas norintiems apžiūrėt.

SALVIN BUILDING CO.

KAIP NUVAZIUOT: Paimt Flatbush Ave. gatvėkarį, išlipt ant Avenue P ar Nostrand Ave., iki Kings Highway. Nuo čia visai arti dait iki namų. Telefonas—Stagg 3329, Esplanade 8186.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Cia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartinio laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST., DETROIT

Bell Phone: Poplar 7545

ADOLFAS F. STANKUS

GRABORIUS
ir
BALZAMUOTOJAS
PHILADELPHIA, PA.
1023 MT. VERNON ST.,

TEN IR IS LIETUVOS
PER HAMBURGA
Mūsų Trišriubiniams Laivais
NEW YORK (Naujas)
HAMBURG
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
RESOLUTE, RELIANCE
ir populiariais vieno kabineto laivais
CLEVELAND, WESTPHALIA, TURINGIA
Europinės kelionės asmeniniai vadovaujamos.

\$203 Iš New Yorko į Kauną ir Atgal (Karo takai ekstra)

Savaitiniai išplaukimai
Del permuto ir kitų informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba prie

Hamburg-American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
28 BROADWAY, NEW YORK

SVARBI ZINIA

Parduodu laivakortes į Lietuvą ant geriausiu laivų. Taipgi laivakortes į Lietuvą, Lenkiją ir kitų šalių į Ameriką ir Kanadą. Padarau davier-nastis, igaliojimus, pardavimo ir pirkimo aktus ir kitokius raštus. Siunčiu pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir kitas šalis. Užlaikau krautuve visokių reikalingiausių dalykų.

Pasarga: Tai kaip sunkus Lietuvos gyvenimas darbininkams stumia iš Lietuvos į kitas šalis išvaiztioti, tai dabar geriausia proga lietuviams važiuoti į Kanadą. Aš atitruksiu Jūs su gimine ir pažistamus, kaip vyros, taip ir moteris ar merginas į Kanadą. Mano patarnavimas yra sąžiningas, sąaugis ir greitas. Ypač merginoms, kaip ir visiems kitiems keleiviams Kanadoje parūpinu gerą apistojimui vietas. Iš toli, ar arti visada kreipkitės šiuo adresu:

JONAS SEKUS
177 Park St., Hartford, Conn.

Telephone Greenpoint 2329

J. GARSVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselėjoms, krikščionims ir pasivažinėj. mams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

264 FRONT STREET
Central Brooklyn, N. Y.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĖ"

SVEIKATA ŽMOGUI BRANGESNE UZ VISKA SENIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Šioje Aptiekoje Gausite Tikrai Pasekmingus Vaistus Nuo Visokių Ligy

Pas mane rasite įvairių žolių šaknų vaistų, kokių kitose aptiekose nėra. Turia visų tų žolių vaistų, kuriuos gaunama Lietuvoje. LYGIAI TO PATIES SU-

TAISYMO, KAIP LIETUVOJE. Norėdami ju, ypatingai ar liaiškais, prašykite tokius vardais, kaip vadiname Lietuvoje, o mes jums suteiksime.

PETRAS KUNDROTA
APTIEKORIUS

229 Bedford Ave., kampas N. 4th St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas, Greenpoint, 2017, 2360, 3514

KA MES MATEME SOVIETŲ RESPUBLIKOJ

RAPORTAS AMERIKOS DARBO UNIŲ DELEGACIJOS Į SOVIETŲ RUSIJĄ

Skaitykite, Platinkite ir Siųskite Ją Savo Draugams į Lietuvą, Argentiją, Braziliją ir Kitar

Čia nurodoma, kiek valandų ten darbininkai dirba, kokios jų algos ir kiek jie gali pirkti reikalingų daiktų už savo algą. Gyvai aprašoma visa eilė įvairių dalykų, kuriais mes visi esame susidomėję.

Ši brošiūra paduoda faktus, kurie degina akis melagiams apie Sovietų Sąjungą.

Su didžiausiu pasiryžimu turime platinti ją ir parodyti lietuvių visuomenei, kaip begėdiškai apie darbininkų respubliką meluoja kunigų, tautininkų ir socialistų spauda.

Ji susideda iš 64 puslapių, kaina tik 15 centų

Platintojam, kurie ims nemažiau 10 egzempliorių, duosim už 10 centų. Pagal turtingumą ir didumą kaina visai žema. Žemą kainą darome todėl, kad kiekvienas darbininkas lengvai galėtų įsigyti tą brošiūrą ir sužinoti, ką davė proletarinė revoliucija Rusijos darbininkams. Prašome draugų be atidėliojimo siųsti užsakymus.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

46 Ten Eyck Street Brooklyn, N. Y.

Darbininku KALENDORIUS

Tūkstančių Darbininkų Laukiamas Žinių ir Informacijų Šaltinis

Darbininkų Kalendorius 1928 Metams Jau Gatavas

Kurie buvo užsisakę visiem pasiuntėme. Kurie dar nedavėte užsakymų, tuojaus duokite

APLAIKĖ KALENDORIŲ PLATINKIT SU DIDŽIAUSIU SKUBUMU, NES LAIKAS JAU VĖLUS

Kalendoriaus kaina 35c. už kopiją.

Platintojams, kurie ims nemažiau 10 egzempliorių, nuleisime 30 nuosimtį

Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

MONTREAL, CANADA

IS DARBININKŲ "ROJAUS"

Vargiai rasi pasaulėje didesni miestai, kur nėra varginio gyvenimo bangos nublakstas gyvena kitas lietuvis.

Vargdieniams lietuviams senai žinomas Kanados didmiestas Montrealas, šiandien vertės ateivystės centru. Jau nemažai lietuvių randasi išdidriekusio miesto surūkusiuose namuose. Ateiviai išsiblaškę po milžinišką miestą, dirba įvairiose industrijos šakose, penėdami savo plaučius dulkmis bei dūmais.

Nuo seniau gyvenantieji lietuvi pasakoja, kad siemet Montreale "geri" metai, nes daugiau dirba, negu be darbo sėdi. Iš ateivių bedarbių retai pastebėti todėl, kad jie, čia negaudami darbo, vyksta įskotis į provinciją arba į kitus miestus, bet vietos gyventojai, ypatingai francūzų, nemažai ir čia klajoja be darbo.

Montrealiečių lietuvių dauguma dirba, bet pasidžiaugti neturi kuo, nes nesa didžiausią išnaudojimo jungą—dirba sunkiausius darbus, ilgiausias valandas ir už menkai atlyginimą. Pavyzdžiui, jei į savaitę dirba 65-70 val. ir gauna "pėdę" 17-18 dolerių, tai toks uždarbis skaitomas "neblogiausias".

Kadangi dauguma dirbtuvių per vasarą turėjo didelius išdirbinių reikalavimus, tad ir darbininkams mažai teko poilsio; turėjo dirbti ir dirbti. Už ilgą viršlaikio valandas gauna tą patį atlyginimą, kaip ir už paprastą dienos darbą. O ta disciplina dirbtuvėse didesnė, negu fašistinės Lietuvos kariuomenėje! Už vieną priešingą žodį darbininkas tuojaus atsiduria už dirbtuvės vartų.

Iš ateivių nemažai yra atvykusiu už kelionę skolintais pinigais, tai nelengva jiems tas skolas sugrąžinti; vieni net po du metus jau vergusia, o skolų sugrąžinti neturi iš ko. Moterys ir merginos darbininkės dar didesnę vergiją, negu vyrų. Palyginus su vyrų įėgonis, jos dirba irgi sunkius darbus, ypatingai jų sunkūs darbai alant bravoruose. Bendrai manant, Montreale lietuvių kasdieną nuo tamso iki tamso vergaudami dirbtuvėse savus veidus prausiasi prakaitu, o naudos tik šešėlis.

Montrealas su jo provincija skaitomas antrąja Roma, tad niekas stebėtina, kad čia taip darbininkai išnaudojami.

Sutikęs ateivių lietuvių užklausk: "Kaip jums einasi?" Išgirs atsakymą: "Daug geriau jaučiuos, negu Lietuvoj." Kodėl mes taip peikiame savo gimtinę kraštą? Susipratusiam darbininkui nesunku j tai atsakyti.

Potvinis

Ne tik pasaulio turtų globėjai—kapitalistai darbininkus išnaudoja, bet kartais ir pati motinėlė ganta juos nukriaudžia. Lapkričio 14-15-16 d. užėjo smarkus lietus ir apšėmė namus darbininkų apgyventame distrikte (Wille Emord), tame tarpe ir lietuvių keletą. Per šitąs dvi paras susisiekimas su miestu tešėsi trokšai ir valteliai pagelbėti; gatvėkariai sustoję vaikščiojo. Šis potvinis nekuriems padarė nuostolius. Nors tie lietuvių karsti bažnyčios ir kunigų patriotai ir kožną "pėdę" vieną kitą dolerių skiria "dieviui del garbės", bet tas nieko negelbėjo—sykiu ir juos "dievas nubaudė".

Lietuvių Klubas

Išskyrus bažnyčią, klubas vienintelė lietuvių darbininkų įstaiga, bet tik tas klubas lošia visai ne darbininkišką rolę. Rodosi, klubas turėtų būti Montrealo lietuviams apšviotos sėdintis, o dabar jis dvokia alaus raugu. Kad kl. palaikymui lėšos reikalingos, tai kiekvienam aišku, bet tas lėšas galima surinkti kitokiu būdu: statant darbininkiškus veikalus su įvairiais pamarginimais ir kitokiais pavyzdiniais programos. Tuomet ne tik klubas turėtų didesnę naudą, bet ir patys klubo lankytojai darbininkai pasijustų daugiau klasiniai susipratę. Be to dar turėtų būti įsteigtas geras knygynėlis, prenumeruota darbininkiškų laikraščių, kas daugumai darbininkų būtų pagėdijama.

O dabar kad ir dažnai suręngia šokių vakarus ir nemažai statinių alaus ištūstina, tai iš darbininkams nenauda.

Darbininkai, tokiuose parengimuose dalyvaudami, išmoka savo vargus skandinti ruzdžio nuoduose ir bendrai lieka savos sveikatos priešai.

Lapkričio 26 d. klubas surengė 20 metų gyvavimo sukaktuvių vakarą, bet ir per tą vakarą jis negalėjo pasirodyti blaivesniu. Visų pirma gerokai įsikaušė valdyba, tuomet svečius "vaisino" parduvinėdami alų už dvigubą kainą. Man rodosi, kad sukaktuvių vakaras turėjo būti kuo nors žymesnis; būtina reikėjo laikyti paskaitą temoje: "Kaip klubas susiorganizavo, ką jis iki šiol nuveikė ir ką jis toliau nuveiks?" Bet ir to nebuvo. Klubo sekretorius, pasilpęs ant pagrindų, mėgino ką nors pasakyti, bet nelaimingais perdaug nuo alaus nuodų apsvaigęs ir vos tik ant kojų pasilaikydamas, tik spėjo išarti šiuos žodžius: "Vyrų, moterų, klubas gyvuoja!" Na, ir tuo publika likosi "patenkinta." "Orkestra" susidėjo iš dviejų indijonų ir vieno francūzo, vėliau dar kokie tai "muzikantai" atėjo. O tų dūdų garsai tokie "žavėjanti", kad publika turėjo net ausis užsikimšti! Gėda montrealiečiams lietuviams turėti tokį klubą, kuris mažai kuo skiriasi nuo kanadiško saliono. Patariu klubiečiams sauktis į pagelbą ateivius, nes iš ateivių randasi daugiau apsitrynusių žmonių, kurie klubą pastatyti ant tvirtų pamatų, o darbininkai galėtų pavyzdinčiai pasilinksinti ir sykiu semtis apšviatos.

Keletas Žodžių Draugams

Tenka pastebėti, kad draugai mažai kreipia atydą į draugijos konstitucijos reikalavimus. Juk draugai laisvu noru ir su geru ūpu įstoje į kuopos narius, tad kodėl taip esate tinginiai?! Gal manote, kad įstojimas į narius suteikia garbę? Visai ne. Tik tie draugai galės įgyti garbę, kurie pasižymės veikumu kuopos ir visos darbininkų klasės labui. Viena kita dolerių primedami už salę retkarčiais rengiamame susirinkime, kad aptarus svarbesnius kuopos bėgumus reikalus ir nustatius planą tolesniam kuopos veikimui, o dauguma draugų susirinkimuose nedalyvauja, nors susirinkimo laikas ir vieta kiekvienam žinoma. Susirinkimai laukiami tokiame laike, kad kiekvienam draugui yra galimybė dalyvauti. Draugai, juk gerai žinote, kad be daugumos narių konstitucija mums nepaveilia nieko svarbesnio aptarti; tad kodėl nedalyvaujate? Visu draugų būtinyje pareiga ne tik patiems dalyvauti, bet stengtis ir naujų atsivesti.

Draugai, atėjo šaltoji žiema su ilgais ir nuobodžiais vakarais, jei mes skaitysime darbininkiško turinio knygas bei laikraščius, mums tie vakarai prabėgs nuobodžiai, bet dar suteiks nemažai dvasinio peno. Praplėtę žinojimo ribas, išmoksime saviesiems priėjams pastoti kelią ir sykiu būsime narsūs skaitlingos darbininkų armijos kareiviai. darba, draugai!

Montreale Jonas.

VIETOS ŽINIOS

JERSEY CITY, N. J.

(Tąsa nuo 6 pusl.)

broliams lietuviams nelaimėje, ligoje pagelbėti nėra jokio išrovavimo. Kita, tie lietuvių kalbos nemoka. Atėję į susirinkimą sėdėti veltui nenori. Tai kodėl mes turėtume pasiduoti tiems trims organizatoriams, priimant jų pagamintą taisyklę vedimui susirinkimų ir užrašymui klubo tarimų angli kalba? Juk mes ne kūdikiai. Įvairiomis žabovomis negali mus patenkinti. Jeigu mes priklausome prie organizacijos, mes norime dalyvauti susirinkimų diskusijose. Mes turime žinoti, kas susirinkime nutarta ir kaip protokole užrašyta ir, skaitant kitame susirinkime, sekti protokola, kad taip būtų viskas užrašyta, kaip buvo tarta. Bet nemokant, nesuprantant atsakančiai angli kalbos, lyderiai galės savotiškai viską tvarkyti.

Partijų Politika

Demokratų ir republikonų partijos, manau, yra visiems žinomos, kaip stambiųjų kapitalistų ramsčiai. Palikus minimus organizatorius būti klubo vadais, jie tempa klubą ir visus narius į minimų partijų politikierių kromelį. Prieš rinkimus jie, mano supratimu, kvies minimų partijų lyderius su sava agitacija, kad suklaidinti balsuotojus ir išreklamuoti jų gerumą. Neapsirikite pasakę, kad visiems lietuviams yra žinoma, kokią politiką veda minimos partijos. Minimų partijų politiką griežtai priešinga darbininkų judėjimui. Jų visa administracija—stambiojo kapitalo palaikytoja. Kiek darbininkai ir jų unijos turėjo streikų, visuomet palaikoma darbaviečių pusė. Indžonkšiniai, kalėjimams delei streikuojančių darbininkų, tai minimų partijų svarbiausias obalsis. Ir ar mes, darbo žmonės, kurie remiamės savais centais streikuojančius darbininkus, galime sutikti su minimais mūsų klubo organizatoriais? Manau, kad kiekvienas pasakys, kad ne. Jie gali išsukinėti, kad jų manytas netokis, kaip čia parasyta. Bet as tam netikiu ir kiekvienas, manau, sutiks su manimi, kad tiesą sakau. Žinant, kokių pažvalgų jie yra ir koks jų užsiėmimas, jie kitaip nepasielgs, nes tai jų principas ir uždutis.

mui j minimą klubą narių, tai mes turime pasirodyti, kad suprantame dalyką neprasčiau, kaip jie. Didžiama turi valdyti, o ne mažuma. Ir kaip didžiama nutars, taip ir turėtų būti. Esu tikras, kad už lietuvių kalbą susirinkimų vedime ir užrašų užrašymu turėtų visi stovėti ir laikytis nuosilau nuo kapitalistinių partijų. Klubo Narys.

Telephone: Stagg 1533

DR. J. LIEBERMAN
CHIRURGAS DENTISTAS
X-Spindulių Diagnoza
408-410 So. 2nd Street
Kampas Union Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Praktika Ištobulina
Dvylika metų toji padėjo vietoj tai yra įžymus rekordas. Mano obalsis yra: Naujovinė dantisterija už vidutines kainas.

J. VARNELIS

651 SENECA AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Jefferson 10098

\$1,000 TIK UŽ 60 CENTŲ

Atsiųsk 10 centų, tai gausi visokių etebkingų žolių vertės tūkstantis dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reikią, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagu nu apimtas. Jeigu tokią žmogų ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jautiesi esąs apimtu kokių nors nesmagu nu, tai greit reikaluk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemai pažymėtų li gu ir atgauk savo sveikatą.

Valatolis yra nuo sekantį ligų vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyti, strėnų ir pedų skaudėjimo, patūrkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo pe krūtine, reumatizmo, plaukų silniko mo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaistžolių kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas. Jeigu kentį nervų surimą, galvos skausmus, užimā susyse, nuomars širdies ligā, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadina mus "Nervų Preparatas." Nervų li ga yra labai blogas dalykas, bet mū su Nervų Preparatas užloja, tai li grai kelia ir suteikia žmogus ramumą. Atsiųsk mums 60c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių parduotuvėtojai visuos miestuose.

M. ZUKAITIS

25 Gillet Street, Spencerport, N. Y.

SKAITYKITE ARGENTINOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRASTI

"RYTOJŲ"

AR JCS ZINOTE, kad Argentinoje kuriasi "Trečia Lietuva", j kurią bėga Lietuvos žmonės tūkstantais? AR JCS ZINOTE, kad Argentinos lietuvi darbininkai, idant palengvinti savo padėtį ir supažindinti platus pasaulio lietuviu su vietiniu gyvenimu, darbininkišku judėjimu, uždariais, etc., leidžia savo laikraštį "RYTOJŲ". JEI TO NEZINOTE, tai greit užsirašykite savatirašį: "RYTOJŲ". Tuomet sužinosite viską. "RYTOJŲ" plėčiai rašo apie darbus, darbininkų judėjimą, lietuvių būklę, jų organizacijas ir t. t. "Rytojų" rasite žinių iš viso pasaulio. Kiekvienas Jungtinių Valstijų lietuvis darbininkas turi įsigyti šį laikraštį ir sužinoti, kas darosi "Trečiojoje Lietuvoj". Kaina metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Prenumeratas siųskite sekanciu adresu: "Rytojus" Puenteo 2333, dep. 2, BUENOS AIRES, Republic Argentina

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES (Seniausia Įstaiga) Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skanią ir puikiai padarytą duoną, visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir į kitus miestus.

W. MASIULEVIČIUS ir A. SHRUPSKI

Savininkai
209 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 2376

SILPNOS STRENOS GREITAI SUSTIPPRINAMOS

Jeigu jums skauda strėnas keliant sunkų daiktą, jeigu jums skauda strėnų muskulus, jeigu "šaltis yra Plaster" signakt ir įstikrink pats, Cross Kidney Plaster ir jūs gausite šonėnate del Lumbago, vartokit Red greitą pagelbą. Jis teikia pagelbą silpniems, skaudamiems muskulams. Jis teikia nuolatinių automatišką masazą kiekvieno kūno judėsiu, tuo pašalina sukietėjimus ir suteikia cirkuliaciją apimtam kūno audiniui. Gyduolės persisunkia per odą ir eina tiesiog į silpnus, skaudamus vietas, išnūspina muskulus, malšina skausmą, gaivina pavargusius nervus ir atstato lūosą greitą veikimą. Būk tikras pareikalaut Johnson's Red Cross Kidney Plaster su raudona flanelė užpakaly. Visose vaistinėse.

Automobilių Mokykla

Praktikos pamokos išardyt, sutalysyt ir sudėt visokių motorus, ir apie elektrą, važinavimą ant visokių kainų mašinių ir ant Fordo. Pilnas kursas Šoferio-Mechaniko, kurį veda lietuvių ir angli kalbų gerai žinomas ir per 16 metų prityres inžinierius L. TIRNEVIČIUS. Mokykla atidara nuo 9 ryto iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v. NEW YORK AUTO SCHOOL 225-2nd Ave., cor. 14th St., NEW YORK

Del Reumatiku gėlimu, neu-ralgijos, paprasto persi-saldymo, skaudžių raumenų, išsinarinimū ar išsiskulimų Naudokite DR. RICHTERIO Inkaro Rusies PAIN-EXPELLER! Vaistžanklis reestruoas S. V. Pat. Biurc. Nėra tikras, be mėsų Inkaro vaistžanklio. Vaistinėse po 35c ir 70c. F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th Str. Brooklyn, N. Y.

VISIEMS PATINKA

Nors politikams, ekonomiškam klausime lietuvių nuomonės nesutaria, bet kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo tai nėra partijos, nė gincų, bet visi sutinka, kad JŲ cigarai yra geriausi ir labiaus juos myli rūknt ne tik lietuviai, bet ir svetimačiai, po vardu JONO-JOHN'S CIGARS po 10c arba Petro ar VYTAUTO po 15c tai faktas; Draugas S. Reikauskas, 214 Schuykill Ave., Shenandoah, Pa., tikstantis patisitraukia ir sekmingai pardavinėja. Rašo: Jūs la b a i patinka Cigarai žmonėms. J. T. Vaitekūnas, 670 N. Main St., Brockton, Mass., jau penki metai, ir nuolat j savo didelę krautuve ga-bena. Taip pat W. A. Meskūnas, kaino agentas, Scantone, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 41 Green St., Waterbury, Conn. ir gerbiamas lietuvis, Notary Public, raso taip: J. Naujokė, nuo agento nusipirkau Jūs cigarai ir jie kaip man, taip ir mano kustomeriams labai patinka: rūkydamus džiaugiesi.

Naujokų Cigarų Dirbėjai

267 Division Avenue
BROOKLYN, N. Y.

PRANESIMAS VISUOMENEI

Tel. Juniper 7378

Kas su Angel Bieliausku bizni darysit, tai niekados nesigraudinsit. Aš parengiu su naujausiu madoso parengimais, duodu viską, kas tik reikalinga del šermentų. Per mane gali pasilaidot tik už \$160.00—pilon šermentų.

ANGEL BIELIAUSKAS

61-52 Grand Avenue
MASPETH, N. Y.

Laisnuotas Graborius

Ateikite ir persikrinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad būsite užgėdinti.

ANGEL BIELIAUSKAS

61-52 Grand Avenue
MASPETH, N. Y.

TELEPHONE: STAGG: 4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS (Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium

Kas brangina savo sveikatą, tas privalo žinot, kur yra geresnis valgis. Pavalgius čia malonu būti, pasiėnekuoti su kitais, arba ramiai pasisėkaiyti.—Syki atsilanke, persitinkrinit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant

PETRAS MARCIUKAS, Savininkas
417 Lorimer St., ("Laisvės" Name) Brooklyn

NAUJAUSIOS MADOS RUSIŠKAI-TURKIŠKA PIRTIS, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais

Čia įtaisyta didelis Plaukimui Prūdās su SVIEŽIU SULINIŲ VANDENIU ir mažais Prūdās su DRUSKINIŲ VANDENIU

Trys gariniai kambariai delei išsiperimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, Oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

PIRTIS ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

MOTERŲ DIENOS yra Panedėliās ir Utarininkās. Panedėliās nuo 12 valandos diena per visą naktį; Utarininkās nuo 12 val. diena iki 12 val. nakties.

29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts. TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas Pulaski 1090

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Lietuvis Graborius

IR BALSAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimio valandoje prašau sauktis prie manęs.

1439 So. 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell, Oregon 5136 Keystone, Main 9669

SENIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir j grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio) jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešo!

URBO LAX TABS

(25 centai už skrynelę)

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviški, Bulgariški, Homeopatiški ir kitokio vaisty tegalima gauti pas—

F. URBONAS

151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite: FRANK A. URBAN'S PHARMACY 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENA DOLERĮ, už kurį malonesnait man prisigyti URBAN'S COLD POWDERS, ir URBOLA su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____ St. or Ave. _____
No. _____ State _____
Miestas _____

CHRONISKOS LIGOS VYRŲ IR MOTERŲ

PASEKINGAI GYDOMOS MODERNIAKAIŠ MOKSLINIAIS BŪDAIS

Aš suteikiu Greitas Paseskmes visokiuose kraujū užkretimuose, Nervų Ligoje, Skūros Išbėrimuose, Chroniškuose Skauduliuose, Išputusiose Liaukose, (glanduose), abelname nusilpėjime; ligoje Pū-lės, Inestu, šlapinimosi, Reumatizmo, nesveikumuose Skliuvo, Žarnų ir Krūtines, Nedūrint, kokia sunki yra jūsų liga ir kaip ligal jās kenčiate, AŠ GALIU JUMS PAGELBĖTI

MANO KAINOS YRA NEAUGSTOS. Aš suteikiu kožnam ligoniu ypatingas atyda kiekviename atsilankyme. Kraujo ištyrimas, šlapumo išegzaminavimas ir X-Spinduliai; 606 ir 914 serumo įtirkimai.

PATARIMAI IR IŠEGZAMINAVIMAI UZDYKA

DR. ZINS Specialistas

Praktikuoja per 28 metus
110 EAST 16th ST., NEW YORK
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
KASDIEN: Nuo 9 A.M. iki 8 P.M.
NEDELIONIS: Nuo 9 A.M. iki 4 P.M.

110 East 16th St., New York

Tarp 4th Ave. ir Irving Place

Kasdien: Nuo 9 A.M. iki 8 P.M.

Nedelionis: Nuo 9 A.M. iki 4 P.M.

VIETOS ŽINIOS

LAI DOTUVĖS JONO PARSONIO

Sekmadienį, Mt. Olive kapinėse, Maspeth, tapo palaidotas draugas Jonas Parsonis. Tai buvo labai iškilmingos ir įspūdingos laidotuvės. Laisvai ir gražiai Jonas gyveno, laisvai ir gražiai tapo palaidotas. Prieš išlydėsiant, prisirinko tiek žmonių, kad jokiu būdu netilpo kambariuose; kiti turėjo pasilikti gatvėje.

Lynos Choro gražūs būrelis narių padainavo Internacinalą ir "Kur Girios Žaliuoja." Dainos išėjo labai puikiai ir paliko labai gilių įspūdį susirinkusioms.

I kapines lydėjo gal apie 40 automobilių. Ant kapinių, prieš lavoną liejant į duobę, drg. A. Bimba ištarė kelius žodžius, kaip paskutinį atsisveikinimą su mūsų draugu.

Po laidotuvių, svečiai buvo užkviesti prie vakarienės, kurią davė Grasilda Parsonienė, nabašinko draugė. Ten irgi susirinko gražūs būrelis Jono draugu ir prieteliai. Čionai drg. Juška trumpai pakalbėjo apie nabašinko gyvenimą ir darbus.

PADEKOS ZODIS

Aš labai širdingai ačiuoju visiems draugams ir prieteliams, kurie susirinko atiduoti paskutinį patarnavimą mano gyvenimo draugui Jonui Parsoniui ir kurie palydėjo jį į kapines. Giliai ačiuoju lyričiams, kurie nepasigailėjo savo triušo, atvyko ir padainavo prieš išlydėsiant lavoną.

Grasilda Parsonienė.

"DAILY WORKERIO" BALIUS PUKIAI PAVYKO

Praeitą subatą, 17 d. gruodžio, didžiausioji New Yorko svetainė, Madison Square Garden, įvyko "Daily Workerio" ir "Freiheit" maskaradinis balius. Žmonių buvo apie 10,000. Įžanga buvo po \$1.25 prie durų, o po \$1.00 išanksto nusipirkusiems dalį tikieto.

Balius buvo smagus tokioj svetainėj.

Keli šimtai buvo įvairiai pasirėdžiusių, apsimaskavusių.

Grupė vengrų, vaikinių ir merginų, pašoko vengrų liaudies šoki.

Įspūdingas buvo vaizdas, kuomet ant estrados buvo perstatytas "virtuolis proletaras", iš storų geležių savo storumis raumeningomis rankomis išlankstė Sovietų Sąjungos ženkla—pjautuvą ir klijų. Jam besidarbuojant, orkestras griežė Internacinalą.

Bet lietuvių, tai visai mažai buvo. Report.

MIRĖ ULBINSKIENĖ KUCIONIOTE

Pereitą subatą tapo palaidota brooklynietė Ulbinskienė, po tėvais Kuciūniūtė, apie 27 metų amžiaus. Gyveno Ridgewode, ant Linden St.

Ji buvo kriaučiaus Kyvaro podukra. Nabašinkės vyras Ulbinskas irgi kriaučius.

Ulbinskienė-Kuciūniūtė per paskutinius aštuonetas metų negyveno su vyru. Bet, kaip sako pažįstami, įvedu turėjo gerą nuom. nę apie vienas kitą; meilė tarp jų dvejį būvusi, tik nebuvo sutikimo. Kokie tai piktai liežuviai vis kurydavo Ulbinsko žmoną prieš jį; peikdavo jį, kaip būk persena, nors išliko jis tik kokia 12 metų buvo už ją vyresnis, ir gražus ir pavyzdingas vyras.

Matydamas, kad jau nepavyks jiems vėl į porą sueit, Ulbinskas kreipėsi į teismą, reikalaujamas perskyrų (divorc); bet tuojau, kaip tyčia, pasimirė ir jo moterėlė. Gailisi jis, gailisi ir abiejų draugai ir pažįstami.

Ulbinskų Pažįstamas.

NUDORĖ VYRA — GAVO NUO PUSTREČIŲ IKI 5 METŲ KALEJIMO

Evelyn Pierce, 30 metų moteris, pati prisipažino nudūrusi savo vyrą peiliu, tačiau teisėjas Max S. Levine pasmerkė ją tik nuo pustrėčių iki penkių metų valstijos kalėjimui. Teisėjas priėmė moters prisipažinimą, kad nudūrimas vyro įvykęs laike ginčų, kilusių abiem su vyru begirtuokliaujant.

TARPTAUTINIO DARBININKŲ APSIGYVIMO NARIAMS

Draugai, suskubkite energingiau parduoti kalėdinius kuponus, ypač šiomis paskutinėmis prieš šventes dienomis. Kurie išbaigė kuponų knygas, pridukite pinigus ir pasiimkite daugiau kuponų parduoti. Gruodžio 22 d. turimė pasiūti pinigus kalėdiniuose esantiems politiniams kaliniams ir jų šeimynoms. Tarptautinio Darbininkų Apisigynimo New Yorko lokalas atviras kas vakarą iki 7 val., 799 Broadway, Room 422. Sekr. Rose Baron. (302-4)

IŠ RUSIJOS SUGRĮŽUSI DELEGACIJA KALBĖS APIE SOVIETŲ SALĮ

Šioj seređoj, gruodžio 21, 8:30 val. vakare, Cooper Union salėje, 3 Ave. ir 8 gat., New Yorke, įvyks masinis mitingas pasitikimui ką tik sugrįžusios iš Rusijos Rusijos antrosios amatinių unijų delegacijos.

Kalbės 7 įvairių unijų atstovai ir plačiai ir visapusiai nušvies savo patyrimus darbininkų valdomoje šalyje. Pralabos bus labai įdomios kiekvienam darbininkui. Pirmininkaus H. T. Hunt, buvęs Cincinnati majoras. Įžanga 25c.

Prakalbas rengia Amerikos Amatų Unijų Delegacijos New Yorko Komitetas.

Kriaučių 54 Lokale

IŠ KRIAUCIŲ NEPAVASTO SUSIRINKIMO

Skaitytas nuo J. Perkūno laiškas. Visas laiškas pašvėstas prieš "Laisvę" ir V. Paukštį, kad be jo būk sutikimo tapo pinigai iš banko išimti ir kokiai nežinomai darbininkų namo bendrovei paskolinti.

Net gaila to sergancio žmogaus, kaip jis atsimoka tiems žmonėms, kurie jį nelaimėje šelpė, rinko aukas, kad Perkūnas turėtų už ką prasimantinti. O dabar taip slyksčiai, taip bjauriai tas žmogus savo geradariams atsimoka. Tas Perkūno žygis ne tiek gerą darbius žmones apjuodins, bet duos visiems rimtai pagalvot: "Ka šelpit ligoje ir nelaimėje?"

Delegato A. Bubnio raportas. Reikia pasakyti, kad Bubnys, lyg naujo įkvėpimo įgavęs po panaikinimo pusmečių rinkimų, atakavo lygičius. Rodos, kas apeitų kriaučius šiandien, kuomet jiems rūpi, kaip bus ryt su darbu, o ne kas kur gėrė snapsą ir mokinosi ant masinos siūti?

Tiesa, atsakinėjo ant užmetimo. Nes jam prieš rinkimus buvo primesta, kad jis narius klasifikuoja priimant į uniją. Jis teisinosi, kad šerienės nepriėmęs todėl, kad 4 šėpų tikavotojas turėjęs ofise.

Kodel savaitė pirm šerienės tapo priimta boso moteris Varneckienė? Apie tai tylėjo.

Taip pat teisinosi, kad ne jo kaltė, kad reikia mokėti as-sesmentus, nes, girdi, mokėjo ir prie kitų valdybų. Bet koki kaltinimas buvo, kad vienos dirbtuvės pilnai užsimoka, o kitos, gerai dirbdamos, visiskai nieko nemoka. Ar čia yra teisinga? Pagaliaus, buvo noras kairiųjų ir bedarbe nualintų kriaučių, kad šį sezoną as-sesmentų nemokėti.

Paskui ant galo pageidavo Bubnys, kad bent dar tris ratelninkus išrinktų į pildomąją tarybą, nes dabar esanti didžiama lygičių. Nors, girdi, mes sugyvename gražiai; jie mano raportus prima ir klausimus išrišame rimtai ir teisingai, kol kas. Bet būtų, girdi, geriau, kad mano keli šalininkai būtų, o ne vienas tik Vaitukaitis.

Aš labai stebėjau, kodel Bubnys reikalavo tik trijų ratelninkų į pildomąją lokalo tarybą. Juk jis galėjo paprašyti susirinkusiųjų, kad visus išrinktų ratelninkus; aš manau, kad būtų susirinkusieji pilnai jo prašymą priėmė. Čia, rodos, noro parodyti sugyventi su visais sutikime. Bet apsisukęs į kabo ir Bekampienę, kad

SPORTAS

SĮ VAKARĄ JACK GANSON IMSIS SU KAROL ZBYSZKO

Šį vakarą, utarninke, New Ridgewood Grove svetainėj, Brooklyne, gabusis lietuvis ristikas Jack Ganson risis su lenku ristikiu Karol Zbyszko. Gansonas perėitęs pėtnyčios vakara Philadelphijoj nugalėjo italą Nino Darnoldį, ir į tą trumpą laiką, nuo atvykimo į rytines valstijas turėjo jau 6 pergalės, trijose imtynėse išėjo lygiomis, o tik vieną kartą pralaimėjo. Tai labai puikus rekordas.

Tą patį vakarą risis dar trys ristikų poros.

APSIGYVIMO BAZARAS JAU ČIA PAT

Pėtnyčioj prasideda didysis Bendro Apisigynimo Komiteto bazaras Grand Central Palace, 46 gat. ir Lexington Ave., New Yorke. Bazaras tęsis iki naujų metų vakaro. Viskas jau surengta ir ten bus nepaprastų pramogų ir progų nusipirkt pigiai drabužių ir kitokių daiktų.

Tikiėtus išgykite pirmiau. Galite gauti ir "Laisvės" ofise.

6 ISNEŠTI IS DEGANCIO NAMO

Naktį iš pėtnyčios į subatą, Harleme įvyko gaisras keturių augstų gyvenamame name, No. 310 W. 148 gat. Viršutiniame augšte ugnis užlenkė kambariuose penkis asmenis: du vyrus, dvi moteris ir vieno mėnesio kūdikį.

Priėmęs gaisrininkai kopėčiomis prilipo iš lauko ir pro langą viens kitam perduodami išnešė ir nuleido žemyn alpstancius nuo dūmų žmones. Dar pirm ugniagesiam atvažiuosiant J. Clark, 41 metų vyras, išnešė iš degancio namo savo 75 metų sergancią motiną. Name gyveno vien negrų šeimynos.

JERSEY CITY, N. J.

Naujas Kliubas

(Pabaiga)

NOREJO PAVOGTI VEŽIMĄ SURIŲ

Vakar New Yorke, prie kampo Varick ir Canal gatvių, susidaužė du trokai. Vieno soferis norėjo pabėgti, bet liko pagautas ir pasirodė esąs tūlas M. Massa, iš Brooklyno. Jo trokas rastas prikrautas itališkų sūrių, bet jis negalėjo išaiškinti, kur jis juos gavo. Paskui susekta, kad trokas su sūriais priklausė tūlam Mardrelli, iš Bronxo, nuo kurio krautuvės durų trokas likęs pavogtas. Massa sulaikytas teismui už vagystę.

KETURI MIRĖ, 6 APNUODYTI GAZU

Viena diena įvairiose Brooklyno dalyse keturi asmenys numirė apnuodiję gazu, o šeši nuo tos pat priežasties sunkiai serga.

D. Yurkevitch, 30 metų, ir Phylis Yurkevitch, 25 metų, tik 5 mėnesiai apsuvedę, rasti negyvi kambariuose 232 Sumpter St. Gazinis pečius smarkiai kurenosi ir, regimai, išdegino kvėpuojamąjį orą, nuo to ir mirė. 3 metų mergaitė Marie Uhre taipgi užtroško išdegus orui, kuomet jos tėvų iškeltame baliuje vėlai vakare užkurta gazinis pečius, kad prisildžius kambarius. 5 svečiai ten irgi rasti

RISTYNES

Atsizmėjęs Lietuvis Ristikas JACK GANSONAS imsis su Lenku KAROL ZBYSZKO

Skirta 30 minučių, katras paris

RENATO GARDINI su JIM BROWNING

WLADEK ZBYSZKO su JACK TAYLOR

CARL VOGEL su NINO DARNOLDI

Įvyks Utarninke

20 dieną Gruodžio-December, 1927

NEW RIDGEWOOD GROVE

Vienas Blokas nuo Wyckoff ir Myrtle Avenues, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8:15 val. vakare

ĮŽANGA: 75c, \$1.10, \$1.65 ir \$2.20

SPORTAS

SĮ VAKARĄ JACK GANSON IMSIS SU KAROL ZBYSZKO

Šį vakarą, utarninke, New Ridgewood Grove svetainėj, Brooklyne, gabusis lietuvis ristikas Jack Ganson risis su lenku ristikiu Karol Zbyszko. Gansonas perėitęs pėtnyčios vakara Philadelphijoj nugalėjo italą Nino Darnoldį, ir į tą trumpą laiką, nuo atvykimo į rytines valstijas turėjo jau 6 pergalės, trijose imtynėse išėjo lygiomis, o tik vieną kartą pralaimėjo. Tai labai puikus rekordas.

Tą patį vakarą risis dar trys ristikų poros.

APSIGYVIMO BAZARAS JAU ČIA PAT

Pėtnyčioj prasideda didysis Bendro Apisigynimo Komiteto bazaras Grand Central Palace, 46 gat. ir Lexington Ave., New Yorke. Bazaras tęsis iki naujų metų vakaro. Viskas jau surengta ir ten bus nepaprastų pramogų ir progų nusipirkt pigiai drabužių ir kitokių daiktų.

Tikiėtus išgykite pirmiau. Galite gauti ir "Laisvės" ofise.

6 ISNEŠTI IS DEGANCIO NAMO

Naktį iš pėtnyčios į subatą, Harleme įvyko gaisras keturių augstų gyvenamame name, No. 310 W. 148 gat. Viršutiniame augšte ugnis užlenkė kambariuose penkis asmenis: du vyrus, dvi moteris ir vieno mėnesio kūdikį.

Priėmęs gaisrininkai kopėčiomis prilipo iš lauko ir pro langą viens kitam perduodami išnešė ir nuleido žemyn alpstancius nuo dūmų žmones. Dar pirm ugniagesiam atvažiuosiant J. Clark, 41 metų vyras, išnešė iš degancio namo savo 75 metų sergancią motiną. Name gyveno vien negrų šeimynos.

JERSEY CITY, N. J.

Naujas Kliubas

(Pabaiga)

NOREJO PAVOGTI VEŽIMĄ SURIŲ

Vakar New Yorke, prie kampo Varick ir Canal gatvių, susidaužė du trokai. Vieno soferis norėjo pabėgti, bet liko pagautas ir pasirodė esąs tūlas M. Massa, iš Brooklyno. Jo trokas rastas prikrautas itališkų sūrių, bet jis negalėjo išaiškinti, kur jis juos gavo. Paskui susekta, kad trokas su sūriais priklausė tūlam Mardrelli, iš Bronxo, nuo kurio krautuvės durų trokas likęs pavogtas. Massa sulaikytas teismui už vagystę.

KETURI MIRĖ, 6 APNUODYTI GAZU

Viena diena įvairiose Brooklyno dalyse keturi asmenys numirė apnuodiję gazu, o šeši nuo tos pat priežasties sunkiai serga.

D. Yurkevitch, 30 metų, ir Phylis Yurkevitch, 25 metų, tik 5 mėnesiai apsuvedę, rasti negyvi kambariuose 232 Sumpter St. Gazinis pečius smarkiai kurenosi ir, regimai, išdegino kvėpuojamąjį orą, nuo to ir mirė. 3 metų mergaitė Marie Uhre taipgi užtroško išdegus orui, kuomet jos tėvų iškeltame baliuje vėlai vakare užkurta gazinis pečius, kad prisildžius kambarius. 5 svečiai ten irgi rasti

RISTYNES

Atsizmėjęs Lietuvis Ristikas JACK GANSONAS imsis su Lenku KAROL ZBYSZKO

Skirta 30 minučių, katras paris

RENATO GARDINI su JIM BROWNING

WLADEK ZBYSZKO su JACK TAYLOR

CARL VOGEL su NINO DARNOLDI

Įvyks Utarninke

20 dieną Gruodžio-December, 1927

NEW RIDGEWOOD GROVE

Vienas Blokas nuo Wyckoff ir Myrtle Avenues, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8:15 val. vakare

ĮŽANGA: 75c, \$1.10, \$1.65 ir \$2.20

aptroškusias, bet juos pasisekė atgaivinti. Šeiminkų sūnelis irgi aptroško, bet atgaivintas. Ketvirtas nuo tos pat priežasties numirė 76 metų senelis B. Raifel, kurs turėjo kambarį ant Thalford Ave. Jis irgi paliko ant nakties užkurta gazinį pečiuką, kuris ir "suėdė" kvėpuojamąjį orą.

Tokios nelaimės veik kas diena pasitaiko ir laikraščiuose aprašomos, bet žmonės vis nepaiso, neturi jokio atsargumo su deginamuoju gazu.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

Tarpt. Darbininkų Apisigynimo 46 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 25 d., I. A. S. svetainėj, 24th St. ir Michigan Ave., Pradžia 10 val. ryte. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime. Bus valdybos rinkimai. Atsiveskite ir naujų draugų.—Rašt. V. J. Geralskas. 302-03

ELIZABETH, N. J.

AEDLĖ \$4 kę. susirinkimas įvyks Gruodžio (Dec.) 21 d., 1927, L. D. P. Kliube, 69 So. Park St Pradžia 8 v. vakare. Visi nariai malonėkit kuoskaitingiausiai atsilankyti į vėsinėta susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarnuoti. Naujos valdybos rinkimas 1928 metams. Jau atėjo Darbininkų Kalendoriai ir mes turime apkalbėti, kaip pasekmingiau išplatinti. Kalendorius labai puikus ir kainuoja tik 35 centais. Aš jau parlaviau 6 egzemplius. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prisirašyti prie kuopos.

Sekr. P. Nalivaika. (301-302)

ISRANDAVOJIMAI

ISSIRANDAVOJA gražus, šviesus kambarys vyru arba merginai. Visi parankumai, steam heat, elektra, maudymė, karštas vanduo ir atskiras įėjimas. Kas nori, gali ir telefoną turėti. Netoli 14th St. Subway stoties ir gatvėkarių. Kreipkitės sekanciu adresu: A. B., 282 Manhattan Ave., (vienias trepais), Brooklyn, N. Y. (301-303)

PARDAVIMAI

PARDAVIMAS PIGIŲ NAMŲ. Namai geri ir geros vietos. Didelis randos, mažas įmokėjimas. Didelis pelnas laikant ar perpuodant. Kas pirkis, tai sa laimės.—J. Vaštinas, 426 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 9314. (301-312)

DAR GALIMA GAUTI Cysto gero tikro medaus kalėdų šventėms ir nebrangiai. Kreipkitės ypatingai. Juozo Ambraziejaus Agentūra, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 5975. 302-04

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKAU draugo M. Remekos, iš Lietuvos, paeina skimanų kaimo, Remekų sodžiaus, Kauno gubernijos. Pirmiaus gyvena Brooklyn ant Hudson Ave. Dabar nežinau, kur randasi. Turiu svarbių reikalų. Meldžiu paties atsilaukti arba kas žinot, praneškite, už ką būsiu dėkingas.—Simonas Zickus, 583 Greenwich St., New York City, N. Y. 302-04

Dr. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS

I-Špindulių Diagnosta

221 South 4th Street (Priešais "Bridge Plaza") Brooklyn, N. Y.

VALANDOS: 10-12 prieš piet; 2-8 po piet.

Ketvergais ir subatomis iki 6 val. Penktadieniais ir sekmadieniais tik su lyg sutarties.

RAP. KRUCH'AS

FOTOGRAFAS

65-23 Grand Ave. (Buvusi 98 Grand St.) MASPETH, L. I.

NORINT TURETI SKANIA IR PASEKMINGA VAKARIENE, VARTOKITE "VARPO" Keptuvės BUONA

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y. A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6588

MILŽINIŠKAS IŠPARDAVIMAS

Fornišių=Rakandų

\$75,000.00 VERTES FORNIŠIŲ TURI BŪT ISPARDUOTA

Už Pigiau, kaip Jie Kaštuoja

SIS ISPARDAVIMAS PRASIDEDA DABAR Kurie Pirmiau Pirks, Gaus Pasirinkt Geriausius!

69 PILNI RINKINIAI MIEGAMOJO KAMBARIO SETŲ: francūziškos ir amerikoniškos mados, taipgi valakiško riešučio, Hugenoto; apart to, daugybė rakandų po vieną atskirai; daugelis "stailų," iš kurių galima pasirinkti.

Cia nurodoma tik tai keli sampeliai iš didelio skaičiaus. Mes užlaikome visą eilę valgomojo kambario setų, virtuvių setų; divonus, karpetus, linoleum kiljonkes ir daugelį atskirų fornišio dalykų.

GYVENAMŲJŲ KAMABARIŲ SETAI PO TRIS RAKANDUS: Naujausios mados; apmušti audimais iš Angoros ožkų vilnų, su aperčiamomis paduskaitėmis; taipgi jacquardiniai ir pliusiniai.

Jei jum patiem nieko nereikia—pasakykit savo draugam apie šitą didelį išpardavimą pas

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 Grand Street (tarp Driggs ir Bedford Avenues) Brooklyn, N. Y. Valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 vakare. Savininkai: P. MACY ir A. TURAUSKAS. Tel. Greenpoint 2373